

report

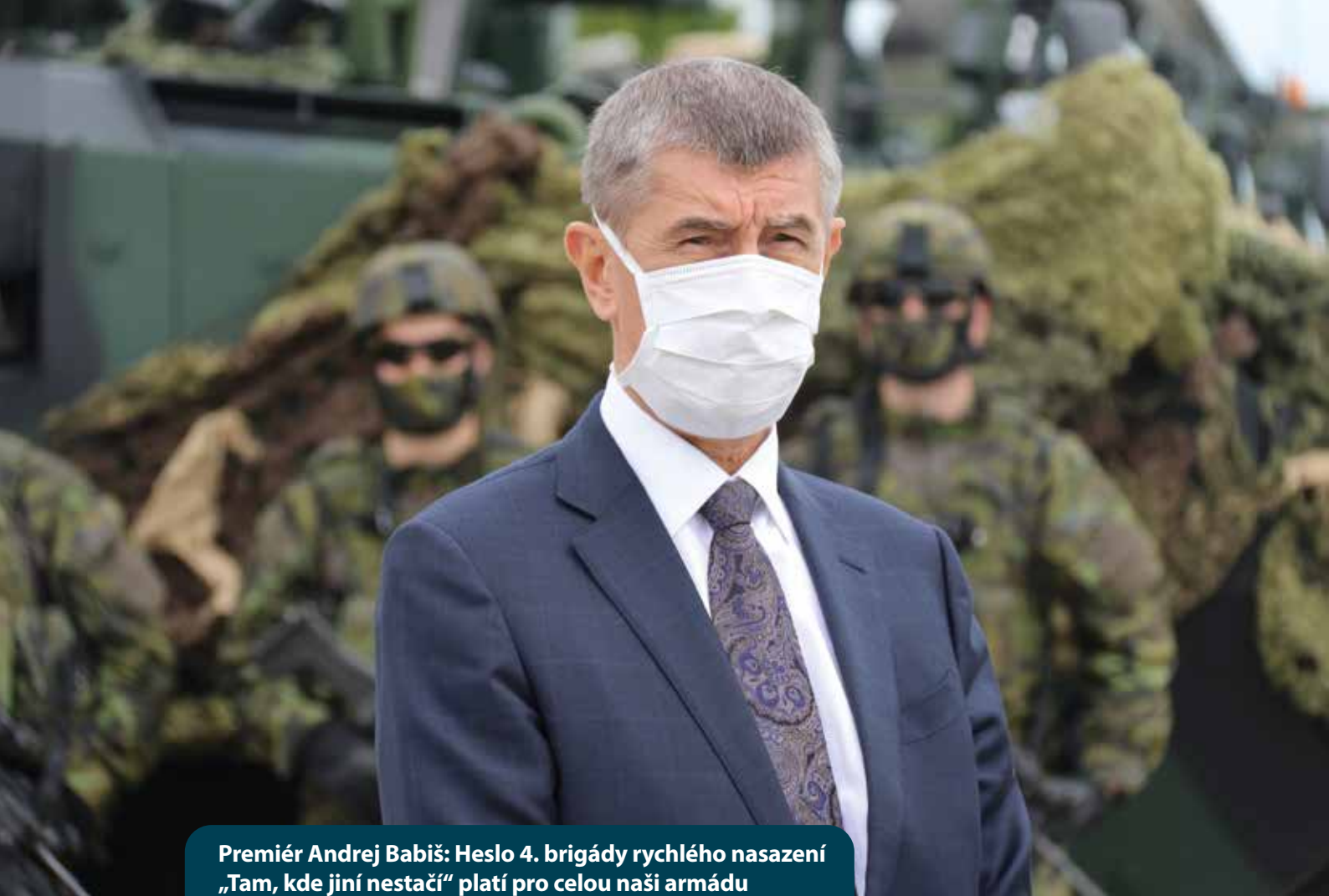
Armáda vybudovala nemocnici s 500 lůžky
následné péče v areálu PVA Expo Letňany

Záložní nemocnice

str. 7

Premiér Andrej Babiš: Heslo 4. brigády rychlého nasazení „Tam, kde jiní nestačí“ platí pro celou naši armádu

Díky, armádo

V souvislosti se současnou koronavirovou krizí se objevily otázky, zda by se v této složité době nemělo opět, jako již mnohokrát v minulosti, šetřit na armádě. A právě tuto a některé další otázky jsme položili předsedovi vlády ČR Andreji Babišovi.

Pane premiére, často se jezdíte dívat k vojenským útvarům. Jaký máte dojem z naší armády?

Odpověď je potřeba rozdělit do několika rovin. V té první to jsou vojáci. Ty vnímám jako naprosté profesionály. Co dnes předvádějí příslušníci armády během pandemie covidu, je neuvěřitelné. Na tom nelze nic vytknout. Od řídicích prvků po pomoc v domovech pro seniory, organizují projekt chytré karantény, odběrná místa, postavili záložní nemocnici pro 500 pacientů s covidem. To, co dělají, je zkrátka skvělé a stejně tak to vnímá veřejnost. A děkuji jim za to.

Druhou rovinou je jejich hlavní úkol, tedy příprava, obranyschopnost a operace. Od svých zahraničních kolegů mám perfektní zpětnou vazbu. Dlouhodobě jsme dobře vnímáni díky velkým příspěvkům do zahraničních operací. Držíme velení mise v Mali, přispíváme v Pobaltí, děláme Air Policing a samozřejmě naše speciální síly mají velmi dobré renomé.

Ta poslední část je o technice a výzbroji. Jak jsem již několikrát zmínil, modernizace je

nutná. Sám jsem během návštěvy tábořské posádky seděl ve 40 let starém vozu UAZ, tohle už nemůžeme myslet vážně. Chci, aby naši vojáci měli tu nejmodernější výbavu.

Co vám říkají obyčejní vojáci, když s nimi mluvíte? Jaké je nejčastější téma?

Velmi často se ptají na osobní výstroj jednotlivců a výzbroj, se kterou pracují. V téhle oblasti udělalo Ministerstvo obrany velký pokrok. Prostředky balistické ochrany budou konečně pro každého vojáka.

Těmto dotazům se nedivím. Během let se nakumuloval velký vnitřní dluh. Ministerstvo obrany a Armáda ČR na tomto usilovně pracují a nakupují i moderní zbraňové systémy, které spolu komunikují a tvoří komplexní provázaný systém. Chápu to tak, že jednotlivé investice jsou stejně tak navzájem provázané a ty nákupy se dnes konečně realizují.

Když se setkáváte se světovými státníky, jak hodnotíte naši armádu? Zažil jste situaci, kdy jste mohl být na naše vojáky hrdý?

Ano, trochu jsem to naznačil v první otázce. Na naše vojáky by měl být hrdý každý občan naší země. Jeden příklad za všechny. Když sedíte na státní návštěvě v USA a jednáte v té době s ministrem obrany Mattisem, legendou námořní pěchoty, který pěje chválu na české vojáky a výslovně zmiňuje třeba naše speciální síly, pochopíte, co pro nás všechno dělají, jaké jméno naší zemi vytváří. Naše vojáky chválí v Afghánistánu nebo na Sinaji.

Armáda už od února, od počátku epidemie koronaviru, funguje na mnoha místech a dělá i věci, pro něž není určena. Oceňujete, že si nikdo na nic nestěžuje a že voják vždy bez odmlouvání udělá, co je potřeba?

Určitě. To je opakující se hodnocení celé státní správy. Vojáci mají silnou disciplínu. Všichni bychom v těžké chvíli měli dělat, co je potřeba. Armáda ukázala, že je schopná a ochotná pomoci všude, kde se jí řekne. Za to jsem vděčný. Nesmíme ale spoléhat na to, že je to standard. Každý aparát má své úlohy a toto je dočasné krizové řešení. Armáda není vytvořena prioritně pro tyto účely, toho jsem si vědom.

Změnila nějak koronavirová krize váš pohled na armádu? Pokud ano, tak jak?

Neřekl bych, že změnila můj pohled. Spíš jsem lépe porozuměl, jak funguje. S vojáky jsem díky koronakrizi více v kontaktu a mám možnost sledovat jejich práci. Mám skvělou spolupráci s generálem Procházkou nebo plukovníkem Šnajdárkem, kteří jsou v integrovaném centrálním řídicím týmu.

Že se takto ujmou úkolu, který není typickou vojenskou doménou, je příkladem, že se umí vypořádat s neočekávanou událostí. Tuším, že 4. brigáda rychlého nasazení používá heslo „Tam, kde jiní nestačí“. Myslím si, že to heslo platí pro celou naši armádu.

Hodně jste se angažoval v uprchlické krizi. Měla by se i armáda podílet na řešení potíží tam, kde vznikají?

Jednoznačně, o tom nemám pochyb. Jedna z příčin migračního tlaku jsou ozbrojené konflikty. Mezinárodní instituce, které zmiňují následky nebo se snaží konfliktu předjet, nemají vlastní vojáky. Mají členské státy a my se nechceme vézt, my chceme být přínosem.

Jaký je váš pohled na bezpečnostní situaci ve světě, na co by se měla armáda podle vás připravovat nejvíce? Jaká je pro nás největší současná hrozba, je to Čína, Rusko, uprchlíci, sucho, nebo nějaká nenadálá krize?

Je to souhrn mnoha faktorů, z nichž některé jste právě vyjmenoval. Často je to jejich kombinace. V souvislosti s předchozí otázkou představuje například sucho jeden z dalších faktorů uprchlické krize. Aktuálně jsou to dezinformace nebo kyberútoky, které krizi zneužívají. Můžeme být rádi, že máme spojence a partnery, kteří se nám v krizi snaží pomoci.

Z vašich vyjádření vyplývá, že podporujete přezbrojení armády. Proč je kolem rozpočtu na obranu pořád tolik diskusí, je skutečně vaším cílem dávat na obranu dvě procenta HDP?

Přezbrojení podporuji, protože je nutné. Jsme suverénní země a k tomu není potřeba nic dodávat. Je to také náš alianční závazek, a to nelze ignorovat. Nejdůležitější je, aby MO mělo stabilní rozpočet a bylo schopno provádět naplánované modernizační projekty, protože jak už jsem zmínil, jsou provázané. Pravdou je, že aktuální situace nám může posunout výhled, ale rozhodně na něj nerezignujeme. Právě naopak.

Komunisté navrhli snížení výdajů na obranu o 10 miliard. Mají se vojáci o rozpočet znovu obávat?

Armáda byla v minulé době kapitolou rozpočtu, která byla jakýmsi otloukánkem. To skončilo naším vstupem do vlády. Od roku 2013, kdy byl rozpočet 42 mld. Kč, se do konce našeho funkčního období navýšil na 85 mld. Kč, tedy o 100 %, v absolutních číslech pak o více než 40 mld. Kč. Návrh KSČM není přijatelný, nesmíme armádě kráti rozpočet.

Domníváte se, že armáda ví, co chce? Jak to říká jeden z jejich sloganů, jsou její plány pro vás srozumitelné?

Myslím, že armáda komunikuje jasně svoji strategii, kterou má promyšlenou na delší dobu dopředu. Mluvíím často s vedením armády a navštěvuji posádky. Vojáci mají můj velký obdiv a úctu, moc jim děkuji za všechno, co pro naše občany dělají.

Text: redakce A reportu, foto: Michal Voska

Pilíř naší obranyschopnosti	2
S náměstkem MO pro řízení sekce průmyslové spolupráce Tomášem Kopečným jsme hovořili nejen o významu českého zbrojního průmyslu pro obranyschopnost země	
Záložní nemocnice	7
Armáda vybudovala nemocnici s 500 lůžky následně péče v areálu PVA Expo Letňany	
Uspějí jen ti nejlepší	10
V Žatci proběhla pro vojáky 4. brn dvě výběrová řízení na místa specialistů	
Musíme si pomáhat	12
Charitativní Běh pro válečné veterány okolo republiky 2020 dosud vynesl přes 300 tisíc korun	
Záložníci cvičí on-line	13
Armáda ČR obnovila formou e-learningu výcvik aktivní zálohy	
Policisté krotili dav	14
Cvičení Úder 2020 prověřilo vojenské policisty ve zvládnání davu	
Všechno třikrát překontrolovat	15
Príslušníci 152. ženijního praporu cvičili překonávání překážek a lezecké dovednosti na trenažéru Jakub	
Třetí manévrový prvek	16
Nově budovaný výsadkový pluk nahlásil dosažení počátečních operačních schopností	
Zaměřeno na nové technologie	18
Armáda ČR využívá ve stále větší míře virtuální realitu i umělou inteligenci	
Záložníci pod lupou	20
Představujeme příslušníky aktivní zálohy a jejich profese	
Řešení pro všechny	22
Radiostanice Harris v Armádě ČR: od pěšáků až po velení	
Je to pro mě nový životní impuls, říká vrchní praporečnicka v Čáslavi	24
Rozhovor s vrchní praporečnicí Marcelou Lancovou	
Dvacet let ve službě	26
L-159 Alca v letošním roce slaví jubileum od zařazení do výzbroje AČR	
Výcviky utichly, asanace pokračují	28
Pyrotechnici 15. ženijního pluku hledají a zneškodňují munici v Brdech, vojenské střelnici Lomy a v přáslavických kasárnách	
Liberečtí jsou na stres zvyklí	30
Príslušníci 31. pluku radiální, chemické a biologické ochrany z Liberce ladili přípravu na certifikační cvičení Yellow Cross 2020	
VCZAP Castor – Pizarro v ženijní variantě	34
Technika a výzbroj	
Nové alternativy ke střelám Hellfire	36
Technika a výzbroj	
Dívat se na svět s nadějí	40
Vojenská zotavovna Bedřichov pomáhá zdravotně postiženým s mozkovou cévní příhodou	
Rukávové znaky	42
Manuál profesionálního vojáka	
Naši chemici tehdy nezklamali	45
Od nasazení našich chemiků v operacích Pouštní štít a Pouštní bouře uplyne v nadcházejících dnech třicet let	

S náměstkem MO pro řízení sekce průmyslové spolupráce Tomášem Kopečným jsme hovořili nejen o významu českého zbrojního průmyslu pro obranyschopnost země

Pilíř naší obranyschopnosti

Od počátku letošního roku stojí v čele nově vytvořené sekce průmyslové spolupráce Ministerstva obrany ČR náměstek Tomáš Kopečný. Právě jeho jsme požádali o následující rozhovor a hovořili jsme v něm mimo jiné o významu českého zbrojního průmyslu pro obranyschopnost země.

Vystudoval jste bezpečnostní studia. Co vás k tomu vedlo? Zajímali jste se o tuto problematiku již takříkajíc v juniorském věku?

Přiznám se, že v mládí jsem tíhl spíše k literatuře. Vždy jsem se ale zajímal o veřejné dění

i o historii naší země. Bavilo mě sledovat, jak státy fungovaly a fungují uvnitř, ale i v interakci mezi sebou, a nakonec jsem dospěl k tomu, že studium bezpečnostní problematiky a mezinárodních vztahů je to právě, čemu bych se měl věnovat. Nejdříve jsem sice začal

studovat filozofii, ale už v prvním ročníku jsem si uvědomoval, že mi u klasických filozofů chybí větší přesah do praktického světa. Právě ten jsem našel u bezpečnostních studií a mezinárodních vztahů.

v budoucnu předcházet. A právě tyto otázky leží v jádru konceptu spravedlivé války: co je spravedlivá válka, tedy kdy je spravedlivé do války jít a co je spravedlivé ve válce dělat. Na tom je vlastně vystavěno celé mezinárodní humanitární právo. Jde i o technické záležitosti typu munice, kterou je možné využívat, způsob vedení boje nebo zacházení s válečnými zajatci. Osobně jsem se zaměřil na tzv. post-konfliktní rekonstrukci, tedy na mechanismy, jak se lze vyrovnat s traumatickou minulostí, jak naložit s pachateli válečných zločinů a jak znovu vybudovat fungující společnost, která prožila něco tak hrozného.

Absolvoval jste stáž v NATO, byl jste také členem týmu Stand-By Task Force mapující povolební násilí v Demokratické republice Kongo a v Keni. Co všechno vám dala tato zkušenost?

Pokud bych to hodnotil ze současné perspektivy, tak mi dala ohromný vhled do vojenských technologií, které již před deseti lety byly dostupné. S těmito poznatky jsem později nastoupil i na Ministerstvo obrany. I díky tomu se mi asi dobře pracuje s kolegy, kteří působí v Satelitním centru ČR, protože satelitní snímkování je podobné tomu, co jsem dělal v rámci Stand-By Task Force. Velmi důležitou pro mne byla také zkušenost s prací v mezinárodním týmu, která se mi hodila během studií v zahraničí i působení v mezinárodním štábu NATO.

Sekce průmyslové spolupráce existovala již před lety, pak byla ale zrušena a agenda podpory obranného průmyslu přešla na úroveň odboru. Počátkem letošního roku byla znovu obnovena. Jaké byly důvody této reorganizační změny? Znamená to, že se resort obrany rozhodl věnovat spolupráci s obranným průmyslem více pozornosti?

Jednoznačně. Ukázalo se, že na úrovni nižší, než je sekční, tedy náměstkovské, nelze agendu podpory obranného průmyslu, zejména v zahraničí, plnohodnotně vykonávat. Těžší je podpora průmyslové spolupráce spočívá právě v jednání se zahraničními partnery, ať se jedná o zapojování našeho průmyslu do velkých domácích akvizic, anebo, a to je velice důležité pro náš domácí průmysl, o podporu exportu. Pokud bych to měl říci hodně napřímo, tak ředitel odboru se v zahraničí nedostane na takovou úroveň jednání jako náměstek ministra. Když podnikatelskou delegaci na zahraniční misi vede náměstek ministra obrany, dostane se mu přijetí na stejně vysoké či vyšší úrovni. Dává to zahraničním partnerům také jasný signál, že naše země je na svůj průmysl patřičně hrdá a že je ochotná reprezentovat prostřednictvím podnikatelských delegací své firmy. A také že je ochotná se za ně zaručit.

Bakalářskou práci jste napsal na téma spravedlivé války. Proč jste si vybral právě takovéto téma? Je vůbec možné rozlišit spravedlivé války od těch nespravedlivých?

Už během prvního ročníku studia filozofie jsem začal tíhnout k otázkám etickým a jejich vztahu k praktické politice. Tohle téma v devadesátých letech a na přelomu tisíciletí hýbalo mezinárodními vztahy. Probíhaly velké diskuse, za jakých okolností a podmínek může třetí strana zasáhnout do ozbrojeného konfliktu za účelem ochrany lidských životů, samozřejmě z velké části jako následek mezinárodního selhání v případech genocidy ve Rwandě nebo balkánských válek. Můj děda se v Jugoslávii narodil, a jako dítě jsem proto dění na Balkáně sledoval a také patřičně prožíval. Logicky jsem se následně zamýšlel nad tím, co mohlo mezinárodní společenství udělat lépe a jak nastavit mechanismy v mezinárodních vztazích tak, abychom podobným tragédiím dokázali

Po jednání v Etiopii

S určitým zpožděním bylo pod vaši sekci zařazeno i oddělení průzkumu trhu, které ještě nedávno spadalo pod sekci vyzbrojování a akvizic. Proč přišlo právě k vám a jakou roli sehrává?

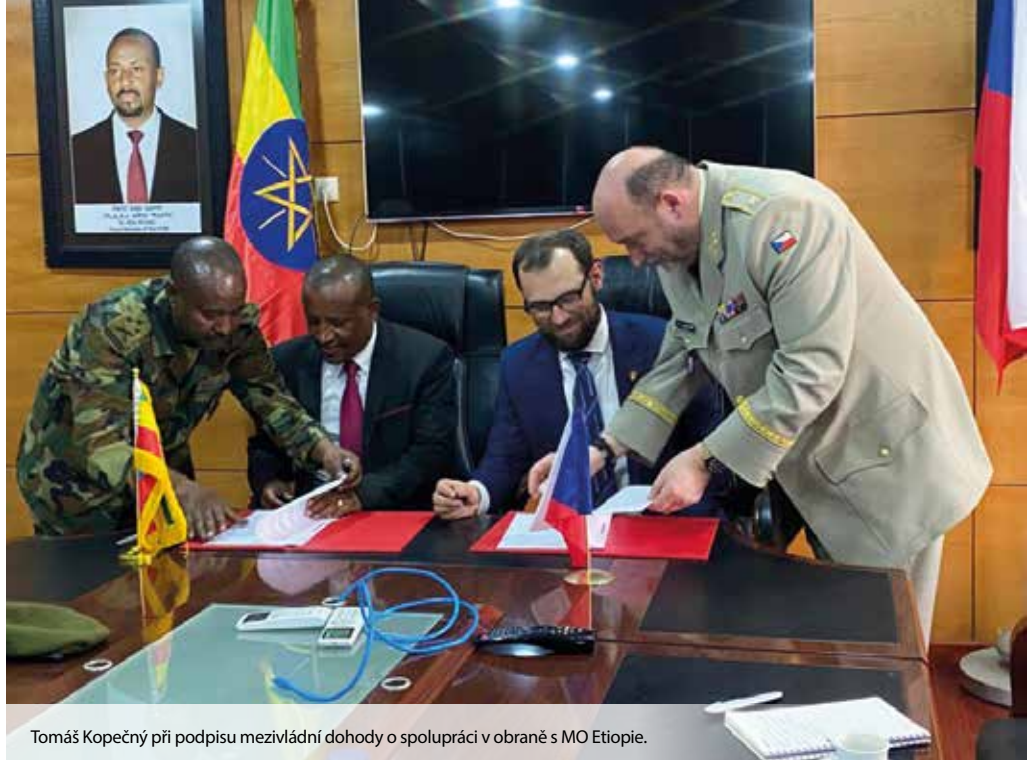
Průzkum trhu má v resortu poměrně pohnutou historii. V minulosti tato agenda součástí sekce průmyslové spolupráce už byla, ale také byla doba, kdy několik let průzkum trhu na Ministerstvu obrany vůbec neexistoval. Její přefazování pod naši sekci vnímám jako logické především z toho důvodu, že díky němu se veškeré záležitosti týkající se technologií a trhu s produkty obranného průmyslu soustředí na jednom místě a vytvoří tak i jednoznačnou komunikační platformu směrem ven. Oddělení průzkumu trhu představuje v současné době sice důležitou, ale poměrně malou jednotku o pěti lidech. Ministerstvo plánuje v nejbližší době oddělení personálně posílit.

Musíme mít co nejlepší přehled nejen o tom, jaké technologie jsou na trhu dostupné, ale i za jakou cenu. K tomu jsou samozřejmě zapotřebí lidé, kteří se na to specializují a mají k dispozici všechny nezbytné nástroje, jako jsou databáze a další. Tato agenda totiž nespočívá primárně v objevení obranných veletrhů, kde se spíše jedná o podporu exportu pro naše firmy a technologie. Pro sběr informací je klíčové mít experty, kteří komunikují přímo s výrobními firmami, využívají veškeré možné databáze a mají tak k dispozici všechny potřebné data pro kvalifikované analýzy.

Československo již v době první republiky patřilo mezi zbrojařské velmoci, jak je na tom v tomto směru nyní?

Pořád si v tomto odvětví udržujeme velmi dobrou pozici a vysoké renomé. Především za posledních šest let jsme významně upevnili svou pozici i na světových trzích. Není to samozřejmě srovnatelné s třicátými lety minulého století, kdy byla naše republika v mnoha oblastech z hlediska exportu po několik let číslem jedna. I když je třeba zároveň říci, že velká většina našeho zbrojního vývozu směřovala do zemí Malé dohody, zatímco dnes je náš obranný export strukturovaný mezi desítky zemí po celém světě.

Dnes jsou našim největším obchodním partnerem v obranném průmyslu Spojené státy a z hlediska regionálního směřuje největší podíl do Evropské unie. Jedná se tedy o nejnáročnější trhy z hlediska konkurenceschopnosti, což jednoznačně svědčí o tom, že naše produkty jsou na nejvyšší technologické úrovni. Je ale třeba poznamenat, že finální produkty dodáváme spíše do zemí mimo Evropu, zatímco v případě USA a EU jde většinou pouze o subsystemy nebo subdodávky složitějších zbraňových systémů. I v tomto se lišíme od období první republiky. Pokud bych to tedy měl shrnout, jsme pevnou součástí globálního trhu s obranným materiálem a patříme

Tomáš Kopečný při podpisu mezinárodní dohody o spolupráci v obraně s MO Etiopie.

dlouhodobě mezi dvacet nejvýznamnějších subjektů na zbrojním trhu. A to není rozhodně špatné. V tomto směru se situace od roku 2014, kdy na ministerstvu vznikla sekce průmyslové spolupráce jako nástroj cílené podpory našeho obranného průmyslu na zahraničních trzích, významně zlepšila.

Je vůbec reálné, že bychom se v příštích letech mohli s finálními výrobky dostat na ty nejvyspělejší trhy, jsou něčemu takovému otevřené?

Odpověď na vaši otázku je, že nejsou, tedy ne úplně. Je to ale záležitost vyjednávání a pochopení té správné byznysové logiky. Již několik let vyžadujeme maximální zapojení českého průmyslu v domácích akvizicích. To samozřejmě neznamená nakupovat pro naši armádu české výrobky za každou cenu. Ale udělejme si analýzu, podobně jako je tomu nyní u velkých akvizic, a jednoznačně si stanovme, jak velké procentuální zastoupení českého průmyslu je v dané zakázce možné. Jde nám především o transfer technologií a vysokou přidanou hodnotu práce, kterou tím k nám přinášíme.

Říkám to proto, že přesně takto postupují i ty nejvyspělejší země. Pokud se tedy nejedná o vysloveně unikátní technologie, kterými v několika případech mimochodem také disponujeme, vyspělé trhy jsou nejen velmi konzervativní, ale i protekcionistické. Nejlépe to ilustruje příklad Francie nebo USA. Šance do těchto zemí vyvézt něco, co nepochází od jejich domácího průmyslu, je naprosto minimální. V tomto směru představují jedinou naději unikátní technologické záležitosti, jako je v našem případě pasivní sledovací systém Věra nebo podvozky Tatra, ale v menších objemech třeba i produkty v oblasti ochrany proti zbráním hromadného ničení.

Jak moc ohrožuje český zbrojní průmysl současná koronavirová krize?

Jednoznačně se na něm podepíše. A to ze všech hledisek. Náš obranný průmysl je z více

než devadesát procent závislý na exportu. V nejbližších několika letech se ukáže, že země, které si v této oblasti nevytvořily systém dostatečné podpory, to výrazně pocítí. Zatím ještě dobíhají dobré, nasmlouvané roky, ale současný omezený režim cestování, který firmám znemožní vyjednávat kontrakty se svými zahraničními partnery napřímo, pravděpodobně škrtý v národních rozpočtech a ekonomická recese mohou mít na náš obranný průmysl skutečně vážný dopad.

Existují nástroje, jak mu v této nelehké době pomoci?

Tahle otázka se stala mojí prioritou už v březnu letošního roku. Už jarní vlna pandemie COVID-19 zásadně proměnila charakter interakcí na všech úrovních, od základní až po úroveň mezinárodního vyjednávání. S kolegy jsme vnímali nutnost vytvořit podpůrné nástroje, které v tomto novém prostředí zlepší pozici našich firem na trhu a které jim pomohou dostat se – byť třeba jen virtuálně – tam, kam potřebují. Vytvořili jsme tři základní pilíře.

První je přímo provázaný s naší vlastní obrannou schopností, tedy s vybudováním systému bezpečnosti dodávek. Krizové stavy vyšší úrovně, než zažíváme nyní, tedy ohrožení státu a válečný stav, předpokládají mnohem rozsáhlejší využívání zdrojů zbrojního průmyslu, než je tomu v mírové době. A právě na to je zaměřena první série našich opatření.

Druhý pilíř se soustředí na podporu exportu a jeho vlnkovou lodí je připravované zřízení agentury na prodej vojenského materiálu na úrovni vláda-vláda. Třetí pilíř představuje zmíněné zapojování domácích výrobců do našich velkých akvizic. Protože investice do armády je skutečně investicí do národní ekonomiky. Zároveň jsme se také rozhodli zvýšit všeobecné povědomí doma i ve světě o tom, že český obranný průmysl je něco, na co můžeme být náležitě hrdí. V této souvislosti použijeme novou audiovizuální kampaň pod názvem Víme, co máme. Formou videí natáčených ve vybraných společnostech působících na poli

A fakta

Tomáš Kopečný po absolvování Gymnázia Jana Nerudy studoval na Filozofické fakultě a Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy. Na přelomu let 2013 až 2014 působil v Útvary zvláštního poradce generálního tajemníka NATO a v divizi veřejné diplomacie NATO. V resortu Ministerstva obrany začal pracovat v roce 2013 na pozici poradce náměstka ministra obrany a později ministra obrany. Od roku 2014 stál v čele odboru průmyslové spolupráce. V lednu letošního roku se stal náměstkem ministra obrany pro řízení sekce průmyslové spolupráce.

Tomáš Kopečný v Tatrovce

obrného průmyslu se snažíme upozornit jak odbornou, tak i laickou veřejnost doma i v zahraničí na unikátní technologie, které v České republice vyrábíme a které můžeme našim partnerům nabídnout.

Veřejnost vnímá armádu jako hlavní nástroj k zajištění obranyschopnosti naší země, možná ale ještě důležitější roli může v tomto směru sehrát český obranný průmysl. Pokud by skutečně došlo k nějaké globálnější krizi, asi by nebylo právě jednoduché zajistit dodávky zbrojního materiálu ze zahraničí. Nepodceňujeme trochu tuto oblast?

Tahle role domácího obranného průmyslu byla skutečně dlouhá léta podceňovaná. To ale není záležitost pouze České republiky, jde o celosvětový fenomén. Některé státy si uvědomily potřebu hlídat si svůj obranný průmysl o něco dříve, zatímco ten náš si prošel bolestnou a ve světě nevídanou cestou privatizace, kdy bylo do soukromých rukou předáno téměř vše z jeho původních kapacit. Pokud v západních zemích, které ctí zásady ekonomického liberalismu a volného trhu, zůstává nějaký

segment státní, tak jde o energetiku a právě zbrojní výrobu, případně si stát ponechává v klíčových podnicích kontrolu např. formou zlaté akcie.

Jsem proto moc rád, že se nám v posledních pár letech o této problematice daří vést racionální diskusi a posouvat se v uvažování dál. A že postupně začíná převažovat přesvědčení, že český obranný průmysl musí být jedním z klíčových pilířů obranyschopnosti naší země.

Většina armádních akvizic klade důraz na zapojení českého průmyslu. Nejedná se ale přitom pouze o zajištění práce a případných zakázek pro naše firmy. Možná ještě důležitější je získání jistého know-how právě v oblasti zbrojní výroby. Máte přehled o tom, jaké schopnosti našemu průmyslu z hlediska mobilizačních potřeb chybí, a snažíte se ho tímto směrem posouvat?

Jednoznačně, z tohoto vlastně vychází celá naše strategie. Už několik let organizujeme cvičení zahrnující i mobilizační hospodářství na národní i alianční úrovni. Jejich výsledky

nám ukazují, že právě na tuto oblast se musíme do budoucna mnohem více zaměřit. Právě skrze zapojení do akvizičních projektů se snažíme posunovat domácí průmysl tam, kde ho potřebujeme pro zajištění celého životního cyklu naší armádní techniky.

Můžeme si koupit cokoliv, ale pokud budeme dalších třicet let závislí na tom, zda nám to budou servisovat technici ze zahraničí, tak je to špatně. Určité závislosti se samozřejmě nezbavíme beze zbytku, ale snažíme se ji minimalizovat a co nejvíce klíčových schopností přenést k nám do naší republiky. Když například řešíme zdrojové kódy a nastavení komunikačních platform pro pořizované technologie, jde o záležitost, která musí být už ze samotné podstaty zajištění bezpečnosti v našich rukou. Takovým způsobem samozřejmě rozvíjíme i naši technologickou základnu a schopnosti našich lidí.

Veškeré akvizice podléhají poměrně přísným pravidlům výběrových řízení. Je možné za této situace vůbec podpořovat domácí zbrojní průmysl?

Zákon o veřejných zakázkách díky výjimkám EU, které jsou transponovány do národních legislativ, nám jistě možnosti dává. Principiálně podpora domácího průmyslu možná je. Funguje to například ve Francii, kde jsou v zákonech přijímaných Národním shromážděním, které jsou obdobou našich střednědobých akvizičních plánů, vyjmenovány konkrétní firmy, jejichž výrobky francouzská armáda nakoupí a které budou propagovány v zahraničí. To samé platí i pro výběrová řízení, pro využívání výjimek z bezpečnostních důvodů. Objem zakázek, které dává Francie, ale třeba i Německo domácím podnikům, se pohybuje vysoce přes devadesát procent.

Na druhou stranu se ale pochopitelně nemůžeme dostat do stavu, kdy český výrobce nesplní požadavky armády, a přesto bude preferován. Nicméně v případech, kdy máme na výběr, a český výrobce dokáže vyhovět všem požadovaným parametrům, logika velí, že

Prohlídka kokpitu L-39NG

z pohledu zajištění obranyschopnosti, rozvoje know-how a schopností našeho průmyslu, ale i z pohledu daňového poplatníka je mnohem lepší zapojit české firmy. Díky sociálním a zdravotním odvodům je jimi nabízená cena, byť by byla na první pohled i o něco vyšší, nakonec pro náš stát výhodnější. Nemůžeme tedy hodnotit nabídky čistě jen takovou optikou, že někdo podá o deset eur lepší nabídku.

Existuje konkrétní představa, jaké nástroje byste do budoucna potřebovali pro větší podporu českého průmyslu?

Prvním z nich je zřízení agentury pro prodej vojenského materiálu na bázi vláda-vláda. U několika předních výrobců vojenského materiálu tento model už funguje, např. ve Francii, Švédsku nebo Španělsku, kdybych měl vyjmenovat jen státy EU.

Kromě toho existuje ještě několik dalších nástrojů. Jedná se například o připravenost na krizové stavy. Jako místopředseda zasedám v nově zřízené vládní Radě pro podporu strategických technologií a produktů, která má mimo jiné za úkol definovat strategické oblasti a odvětví, která bychom měli v českých rukách uchovat a rozvíjet. V případě obranného průmyslu k tomu nyní panuje ideální konstelace, protože ho v převážné většině vlastní čeští investoři.

Univerzita obrany a některé další výzkumné ústavy spadající pod Ministerstvo obrany přicházejí se zajímavými poznatky v oblasti vojenského výzkumu a vývoje. Jak moc se vám je daří ve spolupráci s naším průmyslem zavádět do praxe?

S panem ministrem Metnarem jsme letos v létě spustili iniciativu, která má za cíl mnohem více zapojit univerzitní prostředí do obranného výzkumu a vývoje. Setkali jsme se s rektory několika z nejvýznamnějších vysokých škol a s dalšími průběžně komunikujeme. Cílem bylo nastavit si mechanismy, které by umožňovaly vzájemně výhodnou spolupráci. V současném systému realizujeme projekty armádního výzkumu a vývoje pouze prostřednictvím veřejných zakázek, tudíž nám spousta dobrých nápadů bezpochyby uniká.

Znamená to, že pokud danou věc naše armáda momentálně nepotřebuje, zapadne?

Je to tak. Klíčové je tedy vytvořit ekosystém komunikace mezi uživatelem, tedy našimi ozbrojenými silami, výzkumným prostředím a výrobci na straně firem. Výzkum do značné míry funguje na grantové bázi, takže je relativně svobodný. V jiné situaci jsou výrobci, jejichž úkolem je transfer nových technologií a dalších výsledků výzkumu do praxe. Ti potřebují zainvestovat, nakoupit materiál, zaplatit lidi. Musí se jim to vyplatit. Spouštíme

Tomáš Kopečný přednášel na veletrhu DEFEXPO v Indii.

proto velkou reformu obranného výzkumu a vývoje. Nově se zaměřujeme např. na vesmírné technologie, kybernetické technologie a umělou inteligenci a robotiku. Díky tomu se dostává český obranný výzkum ke skutečně excelentním věcem. V první fázi nám jde o vytvoření živého a produktivního prostředí, kde se budou diskutovat nápady. Univerzita obrany je přirozeným středobodem takového ekosystému a centrálním komunikačním uzlem. Moje představa je taková, aby brněnská univerzita měla své zástupce ve všech odborných sekcích a vedla dialog s ostatními vysokými školami, jelikož i v civilním sektoru vzniká řada zajímavých věcí.

V poslední době se ve svém výzkumu hodně orientuje na armádu například ČVUT...

Je to tak, ČVUT dlouhodobě spolupracuje na projektech mj. pro americké námořnictvo, které má stejně jako další složky amerických

ozbrojených sil své výzkumné kanceláře a jedna z nich sídlí právě v Praze, hlavním městě státu, který nemá moře. Jsou tu právě kvůli naprosto unikátním schopnostem výzkumníků mj. z ČVUT, které jsou z pohledu amerického námořnictva žádané. A nejen pro to americké. České produkty a technologie se dlouhodobě uplatňují v námořních silách velkého množství našich partnerů. A o to více máme co nabídnout pro nám bližší druhy sil, od pozemního vojska přes letectvo až po nově budované kybernetické a vesmírné schopnosti.

Text: Vladimír Marek, foto: archiv Tomáše Kopečného

Armáda vybudovala nemocnici s 500 lůžky následné péče v areálu PVA Expo Letňany

Záložní nemocnice

Stovky tun zdravotnického materiálu, 500 lůžek včetně deseti lůžek jednotky intenzivní péče s plicními ventilátory. Operační sály, počítačová tomografie, lékárny, ale i zázemí pro až 200 vojáků. Tak vypadá záložní nemocnice, která se rozprostírá v halách výstaviště, které dříve hostilo kupříkladu veletrh Future Forces Forum. Nyní je zde na pomoc lidem jakožto záložní pracoviště Nemocnice Na Bulovce.

Armáda za pomoci 81 kusů kolové techniky, zejména pak multiliftů a 49 kontejnerů, převezla do Prahy 339 tun materiálu. Šlo nejen o vlastní zásoby a techniku Agentury vojenského zdravotnictví z Hradce Králové, ale také materiál ze skladů Správy státních hmotných rezerv Opava. Výstavbu záložní nemocnice zajistilo 60 vojáků, 30 vojáků z Agentury vojenského zdravotnictví, dalších 30 bylo doplněno z pozemních a vzdušných sil a Vojenské policie, která ve spolupráci s ostrahou areálu prostor střeží a zajišťovala plynulost a bezpečnost celého několikadenního transportu.

Realizace v řádu dnů

„Na chodu tohoto zařízení se budeme podílet jako hlavní složka. Za ten týden, kdy se oznámil záměr stavby záložní nemocnice zde v Letňanech, se udělal obrovský kus práce. Bylo třeba zapojit všechny armádní složky, tedy nikoliv jen Agenturu vojenského zdravotnictví. S Větelstvem pro operace koordinujeme veškeré kroky a postupy, a i když byla třeba i určitá míra improvizace, všechno vedlo ke zdárnému cíli,

tedy včasnému dokončení výstavby tohoto zdravotnického zařízení a jeho posunutí na úroveň poskytovatele té následné zdravotní péče,“ uvedl brigádní generál Zoltán Bubeník.

Záložní pracoviště Bulovky

Záložní nemocnice je dalším pracovištěm Nemocnice Na Bulovce. V případě potřeby (v době psaní tohoto článku nebyla nemocnice aktivována, pozn. redakce) je armáda schopna poskytnout až 200 příslušníků zdravotnického personálu. Vyjma personálu je třeba zmínit i rozsáhlé zabezpečení ze strany armády v otázkách jednání s řadou zdravotních pojišťoven, Ministerstvem zdravotnictví, Magistrátem hl. m. Prahy či nachystání informačního systému Nemocnice Na Bulovce přímo ve stanech v halách výstaviště. Dle Jana Kvačka, ředitele Nemocnice Na Bulovce, bude záložní nemocnice využita v okamžiku vyčerpání kapacit Bulovky. Pacienti, kteří se ocitnou již ve stabilizovaném stavu, budou převedeni na tato lůžka následné péče v záložní nemocnici, tedy v Letňanech.

Vybavení

Jak již bylo zmíněno, celková kapacita je 500 lůžek, z toho deset lůžek intenzivní péče. Pro nemocné, případně i pro pacienty, jejichž stav se v průběhu hospitalizace zhorší, je připravena i řada plicních ventilátorů. Nemocnice je rozdělena na sekce po padesáti lůžkách, přičemž prostory oddělují zástěny. Ty lze průběžně libovolně upravovat a měnit tak dispozice dle aktuální potřeby. V zařízení pak nechybí veškeré lékařské vybavení včetně počítačové tomografie, rentgenů, ale i operačního sálu a laboratoře. V kontejnerech jsou připraveny i léky, a nechybí ani proškolený personál, který je vydává. Zázemí pak obsahuje dekontaminační prostory, ale i ubytovací stany pro vojáky a další personál.

Armáda má řadu zkušeností z nasazení polní nemocnice. Její rozvinutí do plné operační působnosti je otázkou několika dní. Z prvních nasazení lze jmenovat Balkán, Turecko, ale i Irák či Afghánistán. Nicméně ve všech případech šlo o nemocnici s kapacitou

Materiál byl do hal navezen pomocí dodávek a multiliftů.

Kontrola nastavení přístrojů

V areálu je 490 standardních lůžek a 10 lůžek JIP.

Zprovoznění lůžek jednotky intenzivní péče

Všechny přístroje jsou kompletovány a následně zapojeny.

Bylo vybudováno i venkovní zázemí včetně toalet.

Videozáznam ze stavby
polní nemocnice

A fakta

- 60 vojáků je pověřeno výstavbou (30 z Agentury vojenského zdravotnictví, 30 vojáků z pozemních a vzdušných sil a také VP, která ve spolupráci s ostražou areálu prostor hlídá).
- 200 příslušníků vojenského zdravotnického personálu pro případ aktivace nemocnice. Podle potřeby budou případně doplněni o civilní zdravotnický personál.
- 248 vojáků pro potřeby nemocnice (následná péče s třísměnným provozem): 25 lékařů, 143 nelékařský zdravotnický personál, 80 sanitářů.

do sta lůžek. V Letňanech je tak největší vybudovaná polní nemocnice v novodobých dějinách AČR.

Zahraniční pomoc

Díky dlouholetému partnerství Armády České republiky s Národní gardou Nebrasky a Texasu je v plánu vyslání čtyř sedmičlenných týmů vojenských zdravotníků a lékařů z USA na pomoc v boji s epidemií koronaviru. Jde tak o pomyslné další bojiště, ve kterém táhneme s USA za jeden provaz. „Máme konkrétní nabídku na pomoc 28 lékařů a zdravotníků z USA. Zároveň probíhají jednání o možném vyslání zdravotníků i z jiných členských zemí NATO a EU. Abychom vše mohli v případě potřeby rychle realizovat, schválila vláda pobyt až 300 vojenských zdravotníků na českém území po dobu do 90 dnů,“ uvedl ministr obrany Lubomír Metnar.

Text a foto: Michal Voska

V Žatci proběhla pro vojáky 4. brn dvě výběrová řízení na místa specialistů

Uspějí jen ti nejlepší

Devětadvacet příslušníků 4. brigády rychlého nasazení se vrhlo začátkem letošního října do dvou paralelně probíhajících extrémně náročných výběrových řízení. Jedna skupina vojáků chtěla uspět ve výběrovém řízení k průzkumným jednotkám a druhá ke skupině C4ISTAR (Command, Control, Communications, Computers, Intelligence, Surveillance, Target Acquisition, Reconnaissance). Padesátka instruktorů a specialistů ze všech jednotek a velitelství 4. brigády rychlého nasazení vměstnala do čtyř dnů řadu náročných disciplín, ve kterých nakonec uspěla desítka těch nejlepších.

Na první pohled stejná výběrová řízení prověřila uchazeče ve všech aspektech jejich budoucího zařazení u průzkumných jednotek i skupiny C4ISTAR. Každý účastník tak během čtyř náročných dnů absolvoval přezkoušení z topografické, zdravotní, taktické a střelecké přípravy. Na zájemce o službu u prvků C4ISTAR navíc čekalo přezkoušení z angličtiny a práce s akvizičními jednotkami C4ISTAR, tedy nejmodernějšími optoelektronickými a datovými přístroji pro určování přesné polohy cílů a audiovizuálních přenosů.

„Hlavním rozdílem mezi jednotkami průzkumu a skupinou C4ISTAR je jejich určení. Průzkumné jsou předurčeny pro sběr důležitých informací v prostoru působení, a to pro úroveň prapor a výše, zatímco skupiny C4ISTAR jsou organicky v sestavách manévrových jednotek úrovně četa a rota, kde pro potřeby velitele sbírají data, vyhodnocují je a v reálném čase datově posílají k okamžitému využití,“ informuje jeden z instruktorů praporčík M. L.

Dostat lidi pod tlak

Extrémní vytížení během plnění jednotlivých úkolů je spojené s nedostatkem času a minimem spánku. Dostat lidi pod fyzický a psychický tlak, to byl záměr instruktorů při přípravě jednotlivých disciplín pro obě výběrová řízení. V průběhu výběrového řízení byli všichni účastníci pod neustálým dohledem armádních psychologů a desítek zkušených instruktorů, kteří detailně vyhodnocovali individuální činnost každého účastníka včetně jeho schopnosti týmové spolupráce.

„Dostat uchazeče pod tlak, to je základ. Potřebujeme, aby přes fyzickou zátěž a pod psychickým stresem byli schopni v krátkém čase analyzovat situaci, pohybovat se bezpečně terénem tak, aby neohrozili sebe ani celou jednotku. Zájemci o pozici v skupině C4ISTAR navíc musí prokázat teoretické a praktické ovládní tabletů a dalších technologických prostředků, kterými budou vybaveni,“ říká instruktor a koordinátor výcviku C4ISTAR praporčík M. L.

Jeho slova potvrzuje nadporučík V. V. z oddělení zpravodajského zabezpečení. „Cílem výběrového řízení k průzkumným jednotkám bylo pomocí simulovaných scénářů zjistit schopnosti účastníků zvládat dané situace pod nepřetržitým stresem a pod fyzickou zátěží. Účelem cvičení simulující reálnou činnost průzkumníka byla snaha prověřit dovednosti uchazečů, kteří usilovali o přijetí k této výběrové jednotce.“

Takovou „nálož“ nečekal

„Mojí motivací bylo posunout se ze své dosavadní pozice zase o kus výš. Lákala mě práce s moderními technologiemi a možnost pracovat s výběrovým kolektivem. Proto jsem do toho šel,“ říká jeden z účastníků výběrového řízení do skupiny C4ISTAR. „Na přípravě jsem dlouho a tvrdě makal a myslel jsem, že jsem připravený na všechno. Musím ale přiznat, že mi disciplíny daly docela zabrat a instruktoři si dali opravdu záležet, aby z nás dostali

Jednotlivé scénáře simulují reálné nasazení.

Po dálkovém přesunu se zátěží

Instruktor bedlivě posuzuje jednotlivce i celý tým.

maximum. Fyzická a psychická zátěž byly jen začátek, a když jsme byli pod tlakem, teprve to začalo. Taktika, drily, neustálé soustředění ve dne v noci, o fyzice ani nemluvíme a k tomu znalosti z technologií, topografie i angličtiny. No, fakt nálož.“

Všichni účastníci se jednomyslně shodli, že nejhorší byla fyzická. Už to je dostávalo pod psychický tlak. Nevěděli, co je čeká a jaké situace budou muset řešit. To vše bylo protkáno přesunem jednotky i závěrečným dálkovým pochodem.

„Pokud tyto taktické drily nemáte zautomatizované, může to být v rozhodující chvíli problém. Máte jen jeden pokus, pokud selžete, máte smůlu. I to je jeden z psychologických

stresujících aspektů, na který musíte neustále myslet,“ říká budoucí specialista jednotky. „Myslel jsem, že jsem připravený skutečně na všechno. Instruktoři mi ale dokázali, že mohou nastat situace, na které se jen tak nepřipravíte a musíte reagovat pod tlakem a s okamžitým instinktem. Jsem rád, že jsem do výběrovky šel a určitě všechny zkušenosti, které jsem tu získal, jsou pro mě a moji budoucí práci nesmírně cenné,“ dodává závěrem úspěšný účastník.

Text a foto: Jana Deckerová a kpt. Štěpán Malast

Charitativní Běh pro válečné veterány okolo republiky 2020 dosud vynesl přes 300 tisíc korun

Běhu se účastnili i velitelé útvarů.

Musíme si pomáhat

Ve správný čas pár správných chlapů mělo správný nápad, který pomůže správné věci. Charitativní Běh pro válečné veterány okolo republiky 2020, který zorganizovali vojáci z 22. základny vrtulníkového letectva, dosud vynesl přes 300 tisíc korun.

Kouzlo nechtěného

Původní záměr organizátorů bylo uspořádat charitativní běh pro vojáky, kteří by oběhnutím státních hranic v délce 1 800 km upozornili na existenci Vojenského fondu solidarity a zároveň by do něj mezi sebou vybrali peníze. Kvůli hygienickým opatřením, která nakonec neumožnila štafetový běh mezi útvarů, byli nuceni organizátoři změnit koncept akce.

„Nechtěli jsme to vzdát. Stálo nás to hodně úsilí, a tak jsme hledali řešení,“ uvedl jeden z organizátorů běhu nadpraporčík Pavel Eigl z 22. základny vrtulníkového letectva v Náměšti nad Oslavou. Běh totiž plánovali ve spolupráci s vrchními praporčíky útvarů poslední půlrok.

Neočekávaná účast

Vojáci nakonec opravdu vyběhli, ale pouze ve svých domovských útvarech a jejich okolí. Za sedm dnů nakonec cílový počet kilometrů k překvapení snad všech překonali téměř dvacetkrát. Charitativního běhu se zúčastnilo přes dva tisíce vojáků z 33 útvarů a zařízení resortu obrany a uběhlo se 35 666 kilometrů.

Je důležité se vzájemně podporovat

Projekt charitativního běhu podpořil také ČEZ, který na aplikaci Pomáhej pohybem prezentoval „Běh pro válečné veterány“. Spolu s dobrovolníky z řad veřejnosti vojáci nasbírali na této aplikaci 180 tisíc bodů a tím přispěli částkou 100 tisíc korun. Plán bylo toto množství bodů nasbírat do 30 dnů. Cíl byl ovšem splněn za dvanáct dnů. Za dva týdny vojáci mezi sebou vybrali 200 tisíc a spolu s dobrovolníky přispěli na účet Vojenského fondu solidarity více než třemi sty tisíci korun.

Jsmo jeden tým

Patronát nad během, který byl symbolicky zahájen ve 12:00 hodin 28. září v den české státnosti, převzala předsedkyně Vojenského fondu solidarity brigádní generálka Lenka Šmerdová. „Akci podpořili velitelé napříč celou armádou. Osobně mě oslovila kombinace sportu a charity, ale hlavně nadšení běžců,“ uvedla generálka Šmerdová. „Do fondu přispívá stále více lidí. Pro mě je velmi důležité, že sami vojáci hledají způsoby, jak víc přispívat. Jsme jeden tým a pomáháme si. Všem organizátorům i běžcům patří velké poděkování.“

Vzájemně se podporovat

„Mám z toho opravdu upřímnou radost, že se nás v takto těžké době tolik semklo. Je důležité se vzájemně podporovat, ať symbolicky zaběhnutím několika kilometrů pro dobrou věc, nebo konkrétně finančním příspěvkem,“ říká Pavel Eigl a děkuje všem, kteří Běh pro válečné veterány okolo republiky podpořili. Speciálně pak nadpraporčíku Adolfu Gothardovi za obrovskou pomoc při organizaci.

Nadační příspěvek navýší vánoční finanční dar každoročně poskytovaný Vojenským fondem solidarity nezaopatřeným dětem vojáků, kteří zahynuli při výkonu služby v České republice nebo v zahraničí. Peníze se stále ještě sčítají z prodeje náramků pro účastníky a koncem měsíce se také přičtou peníze zaslané přímo na účet Vojenského fondu solidarity. Konečná částka z letošního běhu nasadí látku pro další ročníky.

„Byl bych velmi rád, kdyby se nám tímto projektem podařilo motivovat více pravidelných přispěvatelů do Vojenského fondu solidarity. Další ročník běhu bude pro nás velká výzva, ale máme hlavu plnou dalších nápadů,“ dodává nadpraporčík Eigl.

Text: plk. Magdalena Dvořáková, foto: archiv

Armáda ČR obnovila formou e-learningu výcvik aktivní zálohy

Záložníci cvičí on-line

Armáda České republiky informovala o obnovení letošního výcviku vojáků aktivní zálohy. Připravila pro ně pilotní projekt e-learningového výcviku a chce tuto moderní metodu využívat i v budoucnu.

Aktivní záloha je plnohodnotnou součástí ozbrojených sil České republiky a pro plně profesionální Armádu ČR je nezbytná. V současné době je v aktivní záloze 3 308 vojáků a vojaček, kteří působí v šedesáti jednotkách. Hlavním důvodem zrušení zářijových a říjnových cvičení aktivní zálohy bylo preventivní opatření, aby v případě nákazy nebyly ohroženy civilní firmy a rodiny záložníků. Původně avizovaný obnovený prezenční výcvik záložníků v listopadovém termínu musela armáda přehodnotit z důvodu usnesení vlády ČR o přijetí krizových opatření ze dne 21. října 2020. I oni projdou výcvikem on-line. Vojáci aktivní zálohy jsou postupně informováni o změně způsobu provedení jejich plánovaného výcviku. O cvičeních aktivní zálohy plánovaných v prosinci se rozhodne v následujících týdnech. Vojáci AZ budou včas informováni.

On-line běžná forma výcviku

Náčelník Generálního štábu armádní generál Aleš Opata začátkem října na tiskové konferenci informoval, že armáda připravila pro vojáků aktivní zálohy, kterým bylo zářijové a říjnové cvičení zrušeno, nový projekt výcviku, který bude probíhat e-learningovou formou. K těmto vojákům se nyní přidávají i ti, kteří měli původně absolvovat prezenční výcvik v listopadovém termínu.

Pro armádu je tento druh výcviku ideální možností, jak záložníky zdokonalit v teorii, na kterou při běžném výcviku není tolik času. Tuto on-line metodu výcviku chce armáda používat i v budoucnu jako běžnou metodu výcviku a vzdělávání vojáků.

E-learningový výcvik zvýší motivaci

Epidemiologická situace se v současné době zhoršuje a česká armáda k tomu přijímá

adekvátní opatření. O případném nasazení zálohy, která je nedílnou součástí české armády, rozhoduje velení Armády ČR. Proto je nutné, aby při případném zhoršení situace byla armáda na tento scénář připravena, a vojáků aktivní zálohy mohla povolát. On-line výcvik proto považuje za jeden z aspektů, jak tyto vojáků motivovat a připravovat.

O pilotním projektu výcviku vojáků aktivní zálohy formou e-learningu informoval novináře zástupce ředitele sekce plánování sil brigádní generál Miloslav Lafek.

„Kurz e-learningu chystáme pro ty záložníky, kterým byl výcvik v září, říjnu a listopadu zrušen. Tento výpadek se jim snažíme takto nahradit. Jde o pilotní projekt, nebude to dokonalé, ale s problémy si umíme poradit,“ uvedl generál Lafek a dodal, že i česká armáda chce využívat moderní formu on-line studia, jako ji zavádí i ostatní armády ve světě. „I naše armáda chce jít s dobou, která si to žádá,“ dodal závěrem generál.

Zkušenosti z kurzu v Kanadě

Touto moderní formou výcviku prochází v současné době příslušník AZ kapitán Jiří Purm, který absolvuje kurz v Kanadě. „V současné době tímto druhem kurzu procházím. Je to pro mě nejen zajímavá zkušenost, ale zároveň mi přejde do krve i potřebná teorie. Příprava mi zabere dost času, ale věřím, že v závěrečném testu uspěji. Je to především teorie, na kterou při praktickém výcviku není tolik času. Tyto znalosti jsou ale také nezbytně nutné, takže věřím, že i čeští vojáků aktivní zálohy tuto možnost uvítají,“ řekl kapitán Purm.

Text a foto: Jana Deckerová

Cvičení Úder 2020
prověřilo vojenské policisty
ve zvládnání davu

Policisté krotili dav

Týdenní instruktážně-metodický výcvik prověřil schopnost instruktorů Vojenské policie zvládat agresivní dav. Tato schopnost je nezbytná v rámci zabezpečení přípravy jednotek do zahraničních operací, ale také v případě násilného narušení budov AČR a resortu Ministerstva obrany či pro nasazení k zabezpečení kázně a pořádku během významných akcí konaných na území ČR.

Vzájemná interoperabilita napříč vojenskými útvary a bezpečnostními složkami státu prohloubila znalosti ve zvládnání davu. Ty bylo třeba nejen rozvíjet, ale umět je také předat dál. Řada vypjatých situací a scénářů včetně hořících barikád, házení zápalných lahví či střelby v budově znamenaly pro zasahující cenné zkušenosti. Vše se pravidelně vyhodnocovalo, aby cvičící měli i zpětnou vazbu, která je nezbytná pro poučení se z chyb či nedostatků. Starý Mateřov u Pardubic se po celý týden stal pomyslným bojištěm, které rozšířilo všem zúčastněným jednotkám řadu odborných dovedností a procvičilo znalosti nejen ve zvládnání davu, ale také při odsunu raněných, reakci na aktivního střelce či provedení ztotožnění zadržovaných osob.

Reálné scénáře

Veškeré situace vychází z reálných scénářů. Poznátky od Policie České republiky pomáhají Vojenské policii naučit se zvládnání davu či narušitelů. Není rozdíl mezi zásahem Policie ČR nebo VP. Základ je vždy shodný. Zamezit nezákonnému jednání, zamezit škodám na zdraví a na majetku. Všem u vždy předchází výzvy k upuštění od závadného jednání, výzvy k rozejití se. Pokud narušitelé nereagují, či naopak agresí stupňují, přichází na řadu zásahové jednotky. Ty k usměrnění davu používají zásahové výbušky, které mají výjma silného hluku a ostrého světla při výbuchu také psychologický efekt a dav obvykle rozdělí na několik skupin. Ty lze lépe zpacifikovat. Pokud ani toto nepomůže, jsou dle situace nasazeny slzné granáty nebo vodní děla. Svou roli také hrají psovodi a jejich čtyřnozí svěřenci.

Pachatel si velmi rychle rozmyslí setrvání ve svém jednání v okamžiku, kdy má proti sobě vycvičeného psa.

Pravidelný dril

„Vojenští policisté tyto dovednosti pravidelně prohlubují a drilují. V tomto případě jim byli i nápomocni zástupci Policie České republiky a Vězeňské služby zaštiťující v jejich složkách oblasti výcviku a mentoringu. Ti mají se zvládnáním davu rozsáhlé zkušenosti, kupříkladu při problematických fotbalových zápasech. Přínosem byla i přítomnost psovodů městské policie, kteří bok po boku s psovody VP cvičili zásah proti neukázněnému davu, ale i vyčištění budov a ohledání zadržovaných pachatelů,“ uvedl vedoucí cvičení praporčík Vlastimil Šubert.

Nelze opomenout ani vojáky 14. pluku logistické podpory a 141. zásobovacího praporu. Ti vybudovali úžasné logistické zázemí, ale také zajistili po celý týden zásobování a stravu. Vojáci z čet ochrany 141. zásobovacího praporu si dokonce vyzkoušeli i nasazení v zásahovém tvaru. Cvičení se zúčastnilo přes 140 vojáků a policistů a nechyběl ani vrtulník Mi-171Š z 24. základny dopravního letectva, který zajistil transport záložních zásahových jednotek potřebných pro přesun na místo určení. Dorazila i Hasičská jednotka AČR z Pardubic, která bojovala s ohněm a davem pomocí vodního děla a byla také nápomocna při rozrážení barikád.

Text a foto: Michal Voska

Psovodi působí v prostoru určení velmi odstrašujícím dojmem.

Príslušníci 152. ženijního praporu cvičili překonávání překážek a lezecké dovednosti na trenažeru Jakub

Všechno třikrát překontrolovat

Vázání uzlů, slaňování nebo překonávání překážky tzv. na Francouze se učili ženisté v posádce Bechyně v rámci Základního kurzu vojenského lezení. Na výcvikovém trenažeru Jakub strávila devítka začátečníků převážně ze 152. ženijního praporu v druhém říjnovém týdnu pět dní, během kterých si prověřila nejen svoje fyzické síly, ale i psychickou odolnost.

Základem každého lezení je umět zacházet s lanem, materiálem a následně se naučit i různé techniky lezení či jištění. V rámci tohoto kurzu se naši vojáci seznámili i se slaňováním nebo výstupy po laně pomocí samosvorných uzlů. „Nechybělo ani komplexní cvičení, do kterého jsme zakomponovali i stále fixní cesty, tzv. ferraty, přímo v terénu,“ prozradil náplň výcviku instruktor skalního lezení a náčelník tělovýchovy 151. ženijního praporu poručík Tomáš Linhart.

Účastníci kurzu si mohli své čerstvě nabyté znalosti vyzkoušet v praxi hned první den, kdy se po základních instrukcích vypravili do vyšších pater lezeckého trenažeru: „Ze začátku jsem měl velký respekt. Už jenom lezení po žebříkách mi dělalo problémy. Ale člověk si rychle zvykne. Určitá nejistota ale pořád zůstává,“ popisuje svoje počáteční pocity svobodník Tomáš Dostál z 1. roty všeobecné ženijní podpory 152. ženijního praporu.

„Občas se potkám s lidmi, kteří na zemi při nácviu uzlů nebo technik jsou úplně jedničky, ale jakmile vylezou do třetího, čtvrtého patra,

tak najednou mají okno a všechno zapomínají. Může se i stát, že teprve ve výšce zjistí, že to pro ně není a jednoduše skončí,“ doplnil svoje zkušenosti se začátečníky Linhart.

Celkovou odolnost si novopečení lezci prověřili v polovině kurzu, kdy si pro ně instruktoři připravili lehce adrenalinové atrakce. Mezi nimi byl např. ukloněný traverz dlouhý přibližně 70 metrů nebo vysokolanová překážka, která se překonávala tzv. na Francouze. Ta dala všem nejvíce zabrat. „Lezete v otevřeném prostoru, pod sebou ohromnou hloubku a ještě musíte zkoordinovat celé tělo, abyste nespádli. Popř. pokud spadnete, tak je zase problém se vrátit zpátky na lano, pokud tedy člověk nemá skvělou fyziku,“ potvrdil obtížnost tohoto způsobu lezení Dostál.

„Cvičící se tak dostanou zábavnou formou ve spolupráci s instruktory do fyzicky i psychicky náročných situací, kdy překonávají sami sebe, včetně svého strachu,“ prozradil vedoucí instruktor rotný Miroslav Beneš ze ženijní stavební roty 151. ženijního praporu. Podle něho je důležité nikdy nic nepodceňovat: „Naše

hlavní práce je neustále hlídat kurzanty, aby nedělali zásadní chyby. Následky mohou být pak fatální. Ne náhodou se lezení bere jako nejtěžší speciální tělesná příprava zavedená v armádě. Tady stačí jedna vteřina nepozornosti, člověk spadne na zem a následky si pak ponese po zbytek svého života.“

Vojenské lezení se od civilního liší v mnoha směrech. Ve struktuře patří do tzv. užitých forem, tzn. že kombinuje jak pracovní, tak i sportovní lezení. „Na účastníky našich kurzů klademe úplně jiné nároky. V rámci přípravy zdokonalovacího kurzu lezou se zátěží, jako jsou zbraně, munice, taktika a celková výstroj. Výcviky organizujeme i v noci, kdy ten faktor tmy sehraje také zásadní roli,“ vysvětluje rozdíl vedoucí instruktor.

Odborné lezecké kurzy mají celkem tři stupně. Základní, zdokonalovací a instruktorský, který se rozděluje ještě na umělé stěny a skály. Posledním stupněm jsou vedoucí instruktoři vojenského lezení, kteří zodpovídají za vedení kurzů, metodiku a udělování licencí.

Text a foto: kpt. Zuzana Králová

Nově budovaný
výsadkový pluk
nahlásil dosažení
počátečních
operačních
schopností

Třetí manévrový prvek

Armáda České republiky reorganizovala a restrukturalizovala 43. výsadkový prapor na výsadkový pluk. Jednotka, která je určena pro výsadkové operace, akce v týlu nepřítele či na evakuaci civilistů, se tak stala takzvaným třetím manévrovým prvkem společně se stávající 4. brigádou rychlého nasazení a 7. mechanizovanou brigádou. O tom, v jaké kondici se nyní pluk nachází, ale i o jeho budoucnosti nám na otázky odpověděl podplukovník Ivo Zelinka, který měl přerod z praporu na pluk na starost.

Vzniku 43. výsadkového pluku předcházela dlouhá a náročná cesta, ale stále je to teprve začátek. Pluk historicky navazuje na rok 1947, kdy byl v Zákupech založen 71. výsadkový prapor československých parašutistů. 43. výsadkový prapor získal za 26 let působení v sestavě 4. brigády rychlého nasazení řadu zkušeností. Podplukovník Zelinka, který velel praporu od počátku roku, měl za úkol připravit ho právě na přeměnu na pluk. Znamenalo to například výstavbu ubytovacích zón i přípravu projektů do budoucna, kdy jednotka dostane nové zbraně i techniku.

Pane podplukovníku, v jaké fázi se nyní pluk nachází s ohledem na zřízení struktury velení?

Nacházíme se jen pár týdnů od vzniku pluku, to ale neznamená, že jsme na počátku. Paralelní existence 43. výsadkového praporu a Organizačního jádra výsadkového pluku (které čítalo kolem stovky výsadkářů) umožnila po celou dobu zachování bojových schopností původního 43. výsadkového praporu a zároveň hladký přechod na novou plukovní strukturu. Proto už výsadkový pluk dosáhl počátečních operačních schopností, které převyšují plně operační schopnosti

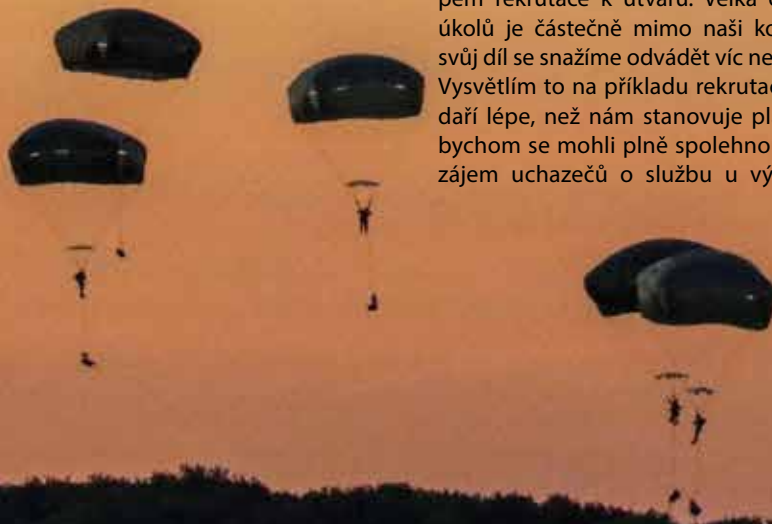
nedávno transformovaného 43. výsadkového praporu. Ten byl ostatně v minulosti certifikován dle metodiky NATO, a to poměrně nedávno, v roce 2018.

Do konce roku a na počátku toho příštího nás čeká stmelování nových jednotek tak, aby dokázaly provádět jim známé doktrinární úkoly v nové organizační struktuře. Od příštího roku začne nabíhat rozvoj nových schopností výsadkového pluku na základě nově vydané vojenské doktríny „Bojové použití výsadkových jednotek“. A to nad rámec těch původních

43. výsadkového praporu. Do toho musíme řešit infrastrukturní výstavbu, nákupy materiálu a vybavení. Práce je a bude hodně.

Kdy očekáváte dosažení plně operačních schopností?

Dosažení plných operačních schopností máme stanoveno dle Harmonogramu výstavby výsadkového pluku ne později než 1. ledna 2026. Je to úkol, který je zásadně ovlivněn tempem infrastrukturní výstavby, nákupu zbraní a materiálu, ale i třeba tempem rekrutace k útvaru. Velká část těchto úkolů je částečně mimo naši kontrolu, ale svůj díl se snažíme odvádět víc než na 100 %. Vysvětlím to na příkladu rekrutace, která se daří lépe, než nám stanovuje plán. Ačkoliv bychom se mohli plně spolehnout na velký zájem uchazečů o službu u výsadkového

Generál Opat slavnostně předává prapor.

A fakta

43. výsadkový pluk je součástí Pozemních sil Armády České republiky. Jedná se o výsadkový útvar typu komando schopný provádět úderné operace se zvýšenou ofenzivní silou oproti klasickým výsadkovým jednotkám. Pluk vznikl 1. října 2020 v posádce Chrudim transformací 43. výsadkového praporu jako tzv. třetí manévrový prvek AČR (vedle stávající 4. brigády rychlého nasazení a 7. mechanizované brigády), přičemž má představovat sílu okamžité reakce na nové hrozby doma i ve světě. Výsadkový pluk dosáhl počátečních operačních schopností v říjnu 2020; dosažení plných operačních schopností je naplánováno na leden 2026. Útvar má disponovat více než 1 200 vojáky a novou výzbrojí, například cca stovkou lehkých bojových vozidel, ručními zbraněmi či malými bezpilotními letouny. Velením pluku byl pověřen plukovník Róbert Dziak, zkušený voják, který má za sebou zahraniční operace i práci na zahraničních vojenských pracovištích. Poslední měsíce na Generálním štábu připravoval právě rozvoj výsadkového vojska.

vojska a přenechat celou problematiku plně na bedrech Agentury personalistiky, snažíme se o maximálně aktivní přístup. Komunikujeme po sociálních sítích s uchazeči, vytváříme rekruční materiály pro vlastní potřebu i pro další využití agentury, chceme útvar zviditelnit při akcích na veřejnosti, aktivně komunikujeme s médii. Do toho jsme kompletně předělali webové stránky útvaru <https://43vysadkovypluk.cz>, aby odpovídaly potřebám nejmladší generace nejen po technické, ale i vizuální stránce.

Co výzbroj a výstroj?

Co se výzbroje týče, tak ohromnou výhodou pro náš útvar je přechod AČR na rámcové smlouvy u řady vybavení. Do této skupiny patří například i ruční zbraně, kde dojde k parametrickému navýšení počtů bez nutnosti

uzavírat další smlouvu. To se týká například útvaru nedávno dodaných kulometů Minimi 7,62 verze Mk3, dalších karabin Bren 2 s 11" dlouhou hlavní anebo nejnovějších pistolí P-10 vybavených tlumiči výstřelu.

Týká se to samozřejmě i vozidel, ale ne všech. Například útvarové automobily LR 90 a 110 nahradí nově pořizovaná nástupnická vozidla pro celou AČR. Nákup lehkých útočných vozidel, která nahradí v současnosti používané LR 130 Arm4 Kajman, a nové kategorie lehkých výsadkových vozidel určených pro přepravu letouny C-295 CASA si však vyžádá uzavření zcela nových smluv se všemi přípravnými kroky, které jsou s tím spojené. Na to jsme však připraveni a uděláme vše pro to, abychom v přípravné fázi sekci rozvoje sil MO maximálně pomohli.

Co pluk tyto měsíce, které jistě nejsou snadné, čeká?

Stejně jako na jaře jsme připraveni splnit jakékoliv úkoly, které nám přistanou na stole. Teď už stejně jako zbytek armády lépe víme, jaké druhy úkolů lze očekávat a jsme na ně po všech stránkách lépe připraveni. V době rozhovoru jsme již dostali dva operační úkoly. Tím prvním je nouzová výpomoc ve prospěch záchranné služby hlavního města Prahy dodáním řidičů za chybějící řidiče sanitek. Tím druhým je výpomoc na úseku COVID-19 náchodské nemocnice v roli sanitářů. Ačkoliv to samozřejmě nejsou úkoly, na které jsme primárně cvičeni, tak i tato krize ukázala, jak flexibilní organizační strukturou 43. výsadkový pluk disponuje. To, že útvar má vlastní zdravotnický odřad s lékařským, zdravotnickým i nezdravotnickým personálem, se ukazuje být velkou výhodou, kterou teď můžeme využít ve prospěch republiky.

Text: Michal Voska, foto: autor a Jana Deckerová

Zaměřeno na nové technologie

Armáda ČR využívá ve stále větší míře virtuální realitu i umělou inteligenci

Sekce komunikačních a informačních systémů MO ve spolupráci s Českou pobočkou AFCEA uspořádala v září IV. konferenci Spojovacího vojska AČR s názvem „Cesta k federalizaci systému C2 AČR, nové technologie, služby, nadhledy a rozhledy“. Akce se konala v prostoru vojenského útvaru v Lipníku nad Bečvou a jeho přilehlých lokalitách.

„Tradice pořádání konferencí začala v roce 2017, kdy spojovací vojsko oslavilo 100. výročí svého založení. Stejně jako v minulém roce i letošní konference byla spojena s praktickými ukázkami a interaktivními diskusemi o současných ICT systémech určených pro armádní prostředí,“ zdůraznil plukovník gšt. Zbyněk Hubálek, zástupce ředitele sekce komunikačních a informačních systémů MO.

Partneři konference předvedli praktické ukázky nejen stávajících technologií, které byly již zavedeny do armády, ale novinky, trendy a možné budoucí schopnosti Armády ČR.

Nové trendy a schopnosti

V současné době se Armáda ČR ubírá směry, které donedávna byly pouze náplní sci-fi

literatury. Zvyšuje se podíl digitalizace a robotizace na bojišti. Řeší se vzrůstající podíl využití výpočetní techniky nejen primárně jako pracovní nástroj, ale i jako podpora v rozhodování během plánovacího procesu. Dochází k nárůstu využití simulačních technologií, které jsou více než dříve schopny nahradit finančně i materiálně náročnější reálný výcvik. „Postupně se do armády zavádí pozemní či vzdušné bezpilotní prostředky UGS (Unmanned Ground Systems) a UAS (Unmanned Air Systems), které jsou dálkově řízené, a zároveň se hledá cesta integrace umělé inteligence autonomních systémů,“ vysvětluje plukovník gšt. Hubálek. V neposlední řadě je potřeba zmínit, že armáda začíná rozvíjet schopnosti i v dalších možných doménách bojiště blízké budoucnosti, jako je například využití vesmíru nebo zkoumání působení lidské mysli v oblasti kognitivního válčení CW (Cognitive Warfare).

Trendy v oblasti C2 a koncept FMN

Rozmach nových informačních technologií a uznání kyberprostoru jako plánovací

a operační domény vede k dalším nárokům na jednotlivé systémy C2 (velení a řízení). Je nutné zajistit velitelům a štábům na všech úrovních maximální informační zabezpečení k efektivní podpoře rozhodovacího a plánovacího procesu. Toto je extrémně důležité obzvláště v dnešní době, kdy na digitalizovaném bojišti jsou systémy a nejrůznější senzory schopny vygenerovat velké množství dat.

„Mezi aktuální trendy v oblasti C2 systémů (C4I/STAR) patří jednoznačně cesta k federalizaci sítí, interoperabilitě s aliančními partnery a k integraci jednotlivých systémů i s různým stupněm utajení. To vše ale samozřejmě jen při současném zachování jasně stanovené bezpečnosti,“ dodává Zbyněk Hubálek.

Pro dosažení bezkonfliktního a efektivního systému velení a řízení i v budoucích operacích byl na úrovni NATO odsouhlasen vznik konceptu FMN (Federated Mission Networking). Nejedná se ale o nějakou novou záležitost. Navazuje na operační zkušenosti s použitím konceptu AMN (Afghan Mission Network), kde národní systémy velení a řízení jednotlivých regionálních velitelství mise ISAF byly díky bezpečnostním opatřením striktně odděleny. Koncept FMN jde však dále než jeho předchůdce. Nabízí navíc sdílení a vzájemné propojení systémů. Jeho cílem je již úplně ucelené síťové prostředí s možností komunikace všech koaličních jednotek na všech úrovních.

Armáda ČR se ke konceptu FMN přihlásila v roce 2015, postupnou realizací investic a projektů dochází k jeho implementaci. Samozřejmě i samotný koncept prochází dalším rozvojem a vývojem, který reaguje na aktuální situaci.

Aktivní zálohy KIS

Jedním z klíčových témat bylo posílení aktivní zálohy odborníky komunikačních a informačních systémů (KIS). Zástupci sekce KIS představili účastníkům jednotlivé pozice i podmínky pro vstup do AZ. „ICT oblast je natolik komplexní, že jednou z cest je doplnit chybějící

Konference se zúčastnili i hlavní funkcionáři AČR v čele s ZNGS-NŠ generálporučíkem Ing. Miroslavem Hlaváčem.

Praktické ukázky jednotlivých partnerů konference

schopnosti právě pomocí aktivní zálohy. Česká armáda ICT odborníky potřebuje," zhodnotil situaci plukovník gšt. Jaroslav Praus.

Agentura komunikačních a informačních systémů (AKIS) nabízí k 1. lednu 2020 na sedm desítek míst pro vojáky v aktivní záloze. Systemizovaná místa jsou zastoupena napříč celou agenturou: na ředitelství, odborech a centrech. Na danou pozici musí uchazeč splňovat konkrétní požadavky. Například zájemce o službu na ředitelství nebo odboru musí mít vysokoškolské/univerzitní vzdělání v oblasti IT, zkušenosti s řízením IT projektů, znát anglický jazyk na komunikační úrovni, mít dobré komunikační schopnosti, zkušenosti práce s lidmi a ovládat práci na PC.

AKIS nabízí vojákům v AZ možnost dalšího rozvoje, výměnu zkušeností s vojáky z povolání, kariérní růst a možnost práce s moderní technikou.

Nejnovější technika v armádě

Armáda ČR předvedla ve výcvikovém prostoru Bečva svoji nejnovější techniku, například vozidla KOVVŠ a KOVS (verze kolového bojového vozidla na podvozku Pandur II 8x8 CZ) či vozidlové řešení R7.

Kolové obrněné vozidlo velitelsko-štábní (KOVVŠ) poskytuje velitelům a štábům komplexní komunikační a informační podporu. Vozidlo umožňuje podporu na stupni prapor a brigáda pro plánování a řízení boje

a zefektivňuje proces velení a řízení podřízeným prvkům. Je vybaveno systémy pro utajené i neutajené hlasové a datové spojení. Prostředky komerční a vojenské taktické satelitní komunikace včetně rádiových a směrových mikrovlnných prostředků umožňují nasazení jednotek v národních a mezinárodních operacích pod velením NATO nebo EU. Splňují požadavky na interoperabilitu dle principů FMN. Kolové obrněné vozidlo spojovací (KOVŠ) tvoří základní komunikační prvek v systému taktických rádiových komunikací s využitím možností vytvářením MANET sítí. Umožňuje utajované přenosy informací mezi místy velení pozemních nebo vzdušných sil až do stupně „tajné“. Zajišťuje plnohodnotný šifrovaný rádiový provoz a satelitní komunikaci s vícenásobným využitím kryptoalgoritmů.

Vozidla KOVVŠ a KOVS jsou zařazena ve struktuře 4. brigády rychlého nasazení. Splňují současné požadavky na zabezpečené spojení a podpory práce štábu jednotek v poli, vysoký stupeň pohotovosti a pohyblivosti.

Souběžně s pořizováním nových spojovacích prostředků do vozidel Pandur probíhá pro zajištění vzájemné interoperability jednotek Armády ČR i technologický upgrade stávajících prostředků na jednotnou platformu. „V rámci Projektu naplňování schopností probíhá postupná modernizace všech mobilních prostředků, pracovišť a provozoven jak pozemních, tak vzdušných sil, včetně výcvikových

základů a modernizace uzlů radioreléového přístupu pro připojení do resortní globální datové sítě," vysvětluje Zbyněk Hubálek.

Z hlediska závazků ČR vůči našim koaličním partnerům Spojovací vojsko AČR systematicky naplňuje požadavky dle NATO konceptu FMN a prezentuje se tak jako plnohodnotný člen Severoatlantické aliance.

„Armáda bude pokračovat ve vyzbrojování. I současná krize ukazuje potřebu spolupracovat s českým průmyslem. Základním předpokladem je, aby privátní sektor měl vyspělé produkty, služby a řešení, které jsou a budou kompatibilní s technologiemi ostatních členských států NATO," shrnuje plukovník gšt. Hubálek.

Další konference spojovacího vojska se uskuteční v červnu 2021. Jejím cílem bude výstavba funkčního polygonu části polního místa velení a řízení, kde se představí přínosy jednotlivých ICT technologií k zabezpečení C4ISTAR. „Letošní konference naznačila možné technologické směry, příští by pak měla ukázat, jak tyto technologie smysluplně propojit do jednoho efektivního integrovaného řešení," řekl na závěr prezident ČP AFCEA Tomáš Müller. „Bezpečnostní hrozby nezmizely, jen se o nich méně hovoří, neboť ve sdělovacích prostředcích převládá téma celosvětové pandemie.“

Text a foto: SKIS MO ve spolupráci s AFCEA

Představujeme příslušníky aktivní zálohy a jejich profese

Záložníci pod lupou

Milan Čechánek, narodil se 31. května 1991 v Plzni, kde žije i nyní

Milan je svobodný a bezdětný. Pracuje v nizozemské firmě zabývající se dopravou Raben Group na pozici dispečera dopravy. Ve svém volnu se věnuje rodině, přátelům, filmům a seriálům a v poslední době se zajímá o aktuální dění v politice, co se pandemie covidu týče.

Vztah k armádě

Tradice služby v armádě je tu ze strany otce, ale Milan povinnost nebo donucení být součástí ozbrojených sil necítí. Do armády se snažil dostat už dříve, ale bohužel to neklaplo. Vyznává krédo „Když něco chceš, tak za tím jdeš“, a tak doufá, že se jednou k profíkům dostane. Myslí si, že je to jedna z věcí, jak prospět a chránit sebe a ty, na kterých mu záleží. Mohou totiž nastat časy, na které se díky armádě může připravit. Ať už jde o živelní katastrofy či války. Jinak jako každý malý kluk lítal s bandou dětí po sídlišti s plastovými zbraněmi. O zálohách se pak dozvěděl úplně náhodou, rok před tím, než nastoupil na KZP do Vyškova (2017). Na Slavnostech svobody v Plzni si tehdy u jednoho stanu vzal brožurku o možnosti náboru do AZ za Plzeňský kraj. Další rok absolvoval již zmíněný KZP ve Vyškově.

Motivace pro vstup

Kromě bezpečí se mu jednalo o poznání, a to od různých záchranářských kurzů, kterých se zatím bohužel nemohl účastnit, po výcvik boje zblízka nebo se zbraní. Milan je přesvědčen o tom, že záloha člověka určitým způsobem rozvine a třeba dostane na některé věci jiný pohled a jinou perspektivu. Jako bonus je tam samozřejmě finanční ohodnocení, kdy je vlastně na brigádě, při níž skloubí příjemné s užitečným.

Reakce okolí

Podpora se samozřejmě dostavila především ze strany rodiny. Zejména od otce, který má u vojáků něco odslouženo. Milan tak přebírá pomyslný štafetový kolík. U jeho přátel a kamarádů, tam to bylo tak 50/50, ať to bylo třeba nepochopení účelu AZ anebo třeba dění ve světě poslední doby. Holky ale zajímalo, jak vypadá v uniformě, jestli po někom střílel, nebo jestli seděl v tanku.

Pozice v AZ

Původně chtěl jít k Vojenské policii, tam bylo ale docela obtížné se dostat. Druhou variantou pak byli dělostřelci v Jincích. Líbila se mu úloha

dělostřelce. Nakonec zvolil třetí možnost, a to zůstat doma a sloužit tedy u pěšáků v Plzni. Momentálně je desátníkem na pozici operátor radiotechniky, funkce mu byla přidělena koncem minulého roku. U AZ je nyní již třetím rokem.

Četnost a délka cvičení

Kvůli předchozímu zaměstnání si nemohl dovolit absolvovat víc než jedno cvičení ročně, což je málo, nemusí se mu podařit sehrát se s dalšími záložníky. Ale i tak to zvládá a doufá, že bude moci absolvovat víc než například cvičení Hradba. Jinak počet cvičení, jak dobrovolných, tak i povinných považuje za dostatečný.

Ohlasy vojáků z povolání

Osobně se do styku s vojáky z povolání moc nedostane, pokud nevyrazí na návštěvu KVV v Plzni, případně na nějaké cvičení, kterého se účastní profíci. Na jedné takové akci se dal do řeči s rotmistrem, který byl na misi v Iráku. Řekl mu, že přítomnost a úlohu záložníků kvitují, v případě potřeby by jim totiž záloha takřkajíc kryla záda.

Pozice vojáka z povolání

Milan určitě opět zkusí se dostat k vojákům z povolání, nabral i v zálohách řadu znalostí, které využítuje i ve službě u profesionálních vojáků. To ale ukáže až čas.

Na základě vyprávění Milana Čechánka připravil Michal Voska, foto: archiv Milana Čechánka

Domino

Nástup modrých baretů

V Českém Krumlově, kde byla v minulosti dislokována jediná základna Mírových sil OSN, která připravovala vojáky na jejich působení v zahraničních misích, se konal každoroční slavnostní nástup téměř dvou stovek mužů a žen. Ti působili jako první v novodobé historii české armády pod mandátem Organizace spojených národů v Kuvajtu a především v zemích bývalé Jugoslávie. Nástup se uskutečnil vinou epidemiologických opatření v souvislosti s šířením pandemie koronaviru COVID-19 v náhradním termínu.

Opata jednal s rakouským protějškem

V rakouském Zwettlu jednal náčelník Generálního štábu Armády ČR armádní generál Aleš Opata se svým protějškem náčelníkem Ozbrojených sil Rakouska generálem Robertem Briegerem. Během příhraničního setkání generálové hovořili o prohloubení vojenské spolupráce obou zemí a rozvoji obranných schopností. Generálové se bavili i o rozšíření spolupráce ve vojenském letectví Cross Border Operations (CBO), tedy vzájemné podpoře při zabezpečení ochrany vzdušného prostoru. Takovou dohodu má Česká republika již uzavřenou se Slovenskem, Německem a Polskem, kdy se jedná o kolektivní ochranu vzdušného prostoru v rámci NATINAMDS.

V Mali obnoven výcvik

COVID-19 významně zasáhl i do aktivit výcvikové mise v Mali, které teď velí Češi. V dubnu musela polovina personálu mise odcestovat domů a aktivity se výrazně utlumily. Omezily se pouze na poskytování poradenství malijským ozbrojeným silám na strategické úrovni, zabezpečení logistické podpory a ochrany velitelství a výcvikového kempu. Výcvik malijských vojáků se musel zredukovat na nezbytné minimum. I přes velmi omezené možnosti se podařilo pokračovat ve výcviku instruktorů malijské armády.

Minitři obrany jednali o výdajích a misích

Formou videokonference jednali ministři obrany členských zemí NATO. Českou republiku zastupovali ministr Lubomír Metnar a náměstek pro řízení sekce obranné politiky a strategie Jan Havránek. Ministři se věnovali aktuálním otázkám, kterým čelí celé euroatlantické společenství. Pandemie COVID-19 ukázala důležitost všestranné připravenosti a odolnosti. Potvrdila také vzájemnou solidaritu členských států NATO. Spojenci se shodli na nutnosti nadále investovat do rozvoje obranyschopnosti a plnění aliančních závazků. Zároveň musí NATO pokračovat v posilování odolnosti svých systémů, a to i vůči hybridním a kybernetickým hrozbám.

Radiostanice Harris v Armádě ČR: od pěšáků až po velení

Řešení pro všechny

Harris používá Armáda České republiky již od konfliktu na Balkáně. Při mezinárodním spojení jsou využívány kryptoalgoritmy certifikované NSA od stupně vyhrazené až po top secret. V České republice až po národní stupeň utajení tajné. Tím se tyto radiostanice stávají skutečně univerzálním nástrojem, který nemá konkurenci. Jeden typ tak mohou využívat vojáci v poli, návodčí, ale také nejvyšší místa velení.

Současné radiostanice mají počátky, jak již bylo řečeno, v konfliktu na Balkáně. Jde o modely AN/PRC-117F, dále pak novější verze AN/PRC-152C, dále A modifikace. Typ AN/PRC-117G je v současné době nejrozšířenější radiostanice v AČR a je doslovným držákem co se údržby a odolnosti týče. Navíc po vypnutí a opětovném zapnutí naskočí vše tak, jak bylo nastaveno a připojí se k PC síti. Ani to není u konkurenčních výrobků zcela běžné. Následuje několik dalších modelů, až po vlnkovou loď, typ AN/PRC-158. Jde o dvoukanalovou radiostanici, která může pracovat současně na síti jednotky a v síti nadřízené.

Komunikace i přes satelit

Zabezpečené spojení je právě onou alfou a omegou radiostanic Harris. To je nezbytné nutné s ohledem na možné mezinárodní působení. Práce v mnoha režimech, kupříkladu země-vzduch, země-země či přenášení obrazu z bezpilotních prostředků, je předpokladem dlouhodobého nasazení a hlavně nízkého morálního zastarávání radiostanic. I vzhledem k vybudování 533. praporu bezpilotních systémů a plánu v dalších letech zakoupit nové bezpilotní prostředky představují tyto radiostanice důležitý prvek výbavy jednotlivce, ale i velení a dalších prvků. Kromě běžného spojení navíc lze využít komunikaci přes vojenský taktický satelit, ale i přes komerční satelitní terminály.

Vytvoření vlastní sítě

Radiostanice, vyjma již zmíněných zabezpečených připojení, umožňují i takzvaný frekvenční hopping, neboli kmitočtové skákání, což je důležité opět z hlediska dalšího zabezpečení. Co víc, dokážou v prostoru vytvořit vlastní síť MANET a tím zasíťovat bojiště. Komunikace je možná jak hlasová, tak i datová. Jsou zde moduly polohových zpráv jak v utajeném, tak mezinárodním, volném režimu umožňujícím aktivaci záchranných složek (obdoba pro lavinové, nouzové vysílače či pro letce, v případě zřícení stroje).

Kmitočty a softwarové aktualizace

Kmitočtové pásmo na území ČR je na úrovni armády řešeno koordinací správy kmitočtového spektra a využití pásem v úzké spolupráci s ČTÚ. Použitelnost radiostanice z hlediska náročnosti na šířku kanálu ve vazbě na počet účastníků v síti je v podmínkách AČR naprosto dostačující, a to jak na území ČR,

tak v zahraničí. Vysílací frekvence zajišťuje optimální dosah jak v otevřeném prostoru, tak v zastavěných oblastech, železobetonových budovách a v členitém nebo lesnatém terénu. Nespornou výhodou je i výrobem zdarma poskytovaný upgrade firmwaru prostřednictvím premier website po dobu životního cyklu radiostanice.

Uživatelský komfort

Čeští letečtí návodčí mají řadu zkušeností s využitím radiostanic v zahraničních operacích. „Jsme díky této technice zcela kompatibilní se zbytkem spojeneckých armád. Můžeme komunikovat zabezpečeně pomocí kryptoalgoritmů, využít satelitní spojení, ale i datové přenosy. Z nasazení v Afghánistánu

víme, že i zde byl dostatek náhradních dílů a podpora přímo v místě operace. Radiostanice tak nebylo potřeba nikam posílat,“ uvádí jeden z návodčích a dodává: „Rádía jsou koncipována jako user friendly, umožňují nám snadné naprogramování. Spojení s leteckými platformami, tedy letadly a vrtulníky určenými pro blízkou leteckou podporu – CAS, ale i odsun raněných – MEDEVAC. Vždy bylo možné se na ně spolehnout, stejně tak tomu bylo u spojenců,“ dodává letecký návodčí. Shrnuje tak zkušenosti nejen z využití z domova, tedy České republiky, ale i ze zahraničních misí, kde musí být spolehlivost využívané techniky sto procentní, jelikož na ní závisí lidské životy.

Text: Michal Voska, foto: archiv, Harris

Vysílačky využívají i letečtí návodčí.

Supra 4002

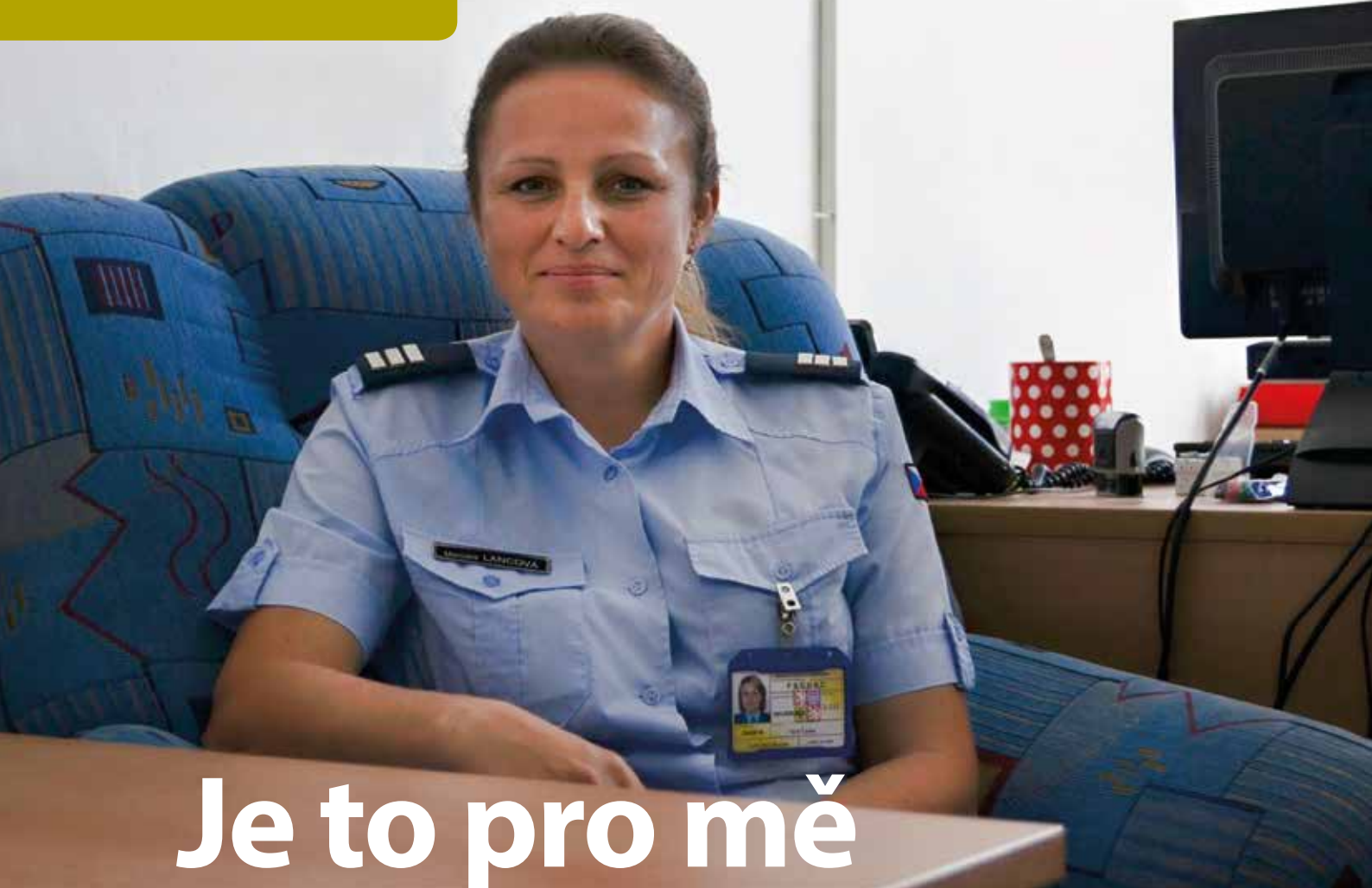
Údržbové čety na vojenských letištích převzaly nové, výkonnější sněhové frézy

Čtyři nové sněhové frézy v hodnotě téměř 39 milionů korun převzali v polovině září zástupci Vzdušných sil AČR. Od letošní zimy budou k dispozici údržbovým četám na leteckých základnách v Čáslavi, v Praze-Kbelích, v Náměšti nad Oslavou a v Pardubicích. Jde o vysoce výkonné stroje Supra 4002 švýcarského výrobce Aebi Schmidt, které pro úklid letištních ploch a jejich udržování v provozuschopném stavu využívají komerční i vojenská letiště napříč celou Evropou. Frézy o výkonu 330 kW dosahují maximální provozní rychlosti 40 km/h a dokážou odklidit z letištních ploch až 3 500 tun sněhu za hodinu. Kromě řady ergonomických vylepšení vynikají řízením s kloubovým rámem a inteligentním převodem pohonu, který zajišťuje konzistentní čistící kapacitu i při průjezdu zatáčkami. Objem palivové nádrže 530 litrů umožňuje až osm hodin nepřetržitého provozu.

Text: Vladimír Marek, foto: archiv výrobce

Je to pro mě

nový životní impuls, říká vrchní praporčice z Čáslavi

Na 21. základně taktického letectva slouží víc než rok jako vrchní praporčice 215. letky zabezpečení praporčice Marcela Lancová. V uniformě působí více než dvacet let, v Čáslavi začínala jako velitelka radioreléových stanic a postupně prošla i dalšími spojařskými funkcemi. Službu v armádě má ráda, tato práce ji naplňuje, vidí v ní smysl.

„Marcela je pro mě důkazem toho, že ženy zvládnou roli vrchních praporčíků. V téhle funkci jde především o schopnosti, zkušenosti a povahu. Je pracovitá, zároveň má lidský přístup. Dokáže si získat důvěru svých podřízených. Jako vrchní praporčice letky zabezpečení má pod sebou širokou škálu odborností, od hasičů, přes pracovníky řízení letového provozu, až po různé směnaře, což od ní vyžaduje velmi vysoké pracovní tempo, aby vůbec obsáhla tolik různých specifík. Marcela to ale zvládá s úsměvem, a proto má můj palec

nahoru,“ říká vrchní praporčík Armády České republiky štábní praporčík Peter Smik. V Armádě České republiky existuje funkce vrchního praporčíka od roku 2003 a postupně byla zavedena na všech úrovních velení. Svého vrchního nebo vedoucího praporčíka mají velitelé od velení AČR po rotu. Vrchní praporčíci zastupují více než 80 procent vojáků armády. Jejich pozice je klíčová jak pro praporčícký sbor, tak pro velitele útvaru. Pomáhají řešit denní záležitosti praporčíckého a poddůstojnického sboru a mužstva, odbornou přípravu

a kariérové kurzy, jsou poradním orgánem svého velitele v oblastech personálních, navrhuji kázeňské tresty a odměny.

Kdy jste začala přemýšlet o službě v armádě a co definitivně rozhodlo o tom jít do „maskáčů“?

Sloužím od roku 1997, s krátkými přestávkami vyvolanými mateřskými povinnostmi, celkem tedy již více než dvacet let. Po absolvování střední strojírenské školy jsem se rozhodovala co dál. Možností bylo více, rodiče však

napadlo, že bych se mohla ucházet o místo vojáka z povolání. Tehdy mi to nepřišlo jako špatný nápad. Nastoupila jsem na roční spojařský praporčický kurz do Prahy. Ne vždy všechno dopadne podle představ, místo do původně plánované Čáslavi, odkud má rodina pocházet, jsem doputovala do Klecan. Na Klecany nevzpomínám ve zlém, ale byla jsem ráda, když se na mě po roce usmálo štěstí a převedli mě do Čáslavi, kde jsem začínala na funkci velitelky družstva radioreléových stanic. Za dlouhá léta jsem vystřídala ještě několik dalších spojařských funkcí a získávala cenné zkušenosti, které se nyní snažím zúročit. Zatím jsem do žádné zahraniční operace vyslána nebyla, ale není všem dnům konec (smích). Na současné funkci jsem přes rok.

Co bylo tím hlavním impulsem ucházet se o pozici vrchní praporčice a splnilo to vaše očekávání?

Poslední dobou jsem vnitřně cítila potřebu nějaké profesní změny. Možnost ucházet se o místo vrchní praporčice 215. letky zabezpečení tedy byla vítaná i vzhledem k tomu, že letku znám, a proto jsem se dlouho nerozmýšlela. Do funkce jsem pak nastupovala plná elánu, odhodlání, očekávání, ale také s respektem. Vědomí, že velení letky za mnou stojí, mi tento nástup ulehčilo. Po pravdě řečeno, nedokázala jsem si představit, co všechno tato funkce obnáší, ačkoli jsem s vrchním praporčíkem základny spolupracovala. Ani ve snu by mě tehdy nenapadlo, že bych podobnou funkci vykonávala i já. Rozhodně se v mé vojenské kariéře jedná o významný milník a radikální změnu, doposud jsem řešila věci spíše technického charakteru.

Jste jednou ze dvou žen v české armádě v této funkci. Co pro vás tato funkce znamená?

Je to pro mne asi vrchol vojenské kariéry. Ale ve skutečnosti se necítím nijak výjimečně. Můj osobní názor je takový, že funkci vrchního praporčíka může stejně dobře vykonávat žena i muž. Pro mě osobně je to ale zejména nový životní impuls. A hlavně – je to práce, která mne beze zbytku naplňuje. Všichni v tomto týmu táhneme za jeden provaz, a to je pro mne to nejdůležitější.

Je něco, co vás překvapilo, a co je podle vás na této funkci nejtěžší?

Musíte si uvědomit, že jednáte s lidmi. To je první zásada. A asi nejtěžší je někomu vytknout nedostatky, sdělit kritiku. Snažím se postupovat tak, abych přátelsky poradila, neodradila, neurazila, ale aby se dotyčný poučil. Musím přiznat, že mi velmi pomohl nedávno organizovaný kurz pro vrchní praporčičky naší základny, který byl mimo jiné zaměřený na oblast mezilidských vztahů. Nejednalo se jen o teorii, ale i praktická cvičení, kde se ukázalo, že není rozhodující, zda jsem žena či muž, ve většině situací byly naše postupy shodné. Dalším obtížným zjištěním je fakt, že ne vždy

dokážu lidem pomoci tak, jak bych si přála. Naopak příjemným a povzbuzujícím faktorem je podpora velení letky. Víím, že se ve složitých situacích mohu s důvěrou obrátit na velitele nebo jeho zástupce, kteří poradí nebo pomohou. Spolupráce s velením letky je nadstandardní a zcela naplňuje krédo, že vrchní praporčík je pravou rukou velitele.

Jak vypadá váš běžný pracovní den?

To, co mě na této funkci baví, je její různorodost. Každý den je jiný, něco si naplánuji, ale za chvíli je vše jinak. Hlavní náplní je především personální práce, řízení kariér, což vyplývá z obecných povinností vrchního praporčíka, který by měl být pevným spojením mezi velitelem a „stříbrným“ sborem. To nelze, podle mého názoru, dělat jen od stolu, proto se snažím trávit co nejvíce času s lidmi na pracovištích nebo třeba na střelnici při výcviku. Důležité na této práci je umět naslouchat lidem, přispět radou, nasměrovat je tím správným směrem.

Co víze do budoucna, kde se vidíte za takových pět let?

Co bude za pět let? Na tuto otázku skutečně odpovědět nedokážu, to teprve čas ukáže. Žiji přítomností a snažím se být největším přínosem pro svoji jednotku, potažmo základnu.

Zda svoji práci vykonávám dobře, musí rozhodnout jiní. Pro mě je důležitá zpětná vazba, obyčejný úsměv, prosté poděkování a toho si vážím nejvíce.

Na co ve vaší práci kladete největší důraz a co je pro vás důležité?

Na jednání s lidmi. Důležité je neposuzovat člověka hned při prvním setkání. Snažím se být zcela upřímná, když je nutná kritika. A být nezaujatá a objektivní. Respektuji názory a přesvědčení druhých. Myslím si, že to je ta nejlepší cesta, jak si vybudovat to nejcennější – důvěru.

Máte vytyčený nějaký cíl, kterého chcete jako vrchní praporčice dosáhnout na základně?

Nevím, zda by se to dalo nazvat cílem, ale určitě bych chtěla nastavit vzájemnou důvěru a systém komunikace mezi letkou a velením základny. Chtěla bych se podílet na pružnějším systému v odborné přípravě, například včasným odesláním do odborných kurzů. Zajistit co největší průnik informací do poddůstojnického a praporčického sboru.

Text: kpt. Hana Havrdová,
foto: archiv prap. Marcela Lancová

Výcvik ve vojenském lezení

L-159 Alca v letošním roce slaví jubileum od zařazení do výzbroje AČR

Dvacet let ve službě

21. základna taktického letectva Čáslav je jednou z hlavních bojových složek Vzdušných sil Armády České republiky. Jejím stěžejním úkolem je zabezpečit obranu a suverenitu vzdušného prostoru České republiky. Základna je vyzbrojena nadzvukovými letouny JAS-39 Gripen a lehkými bitevníky L-159 Alca. Právě ty v armádě slaví již dvě dekády své služby.

Letoun L-159 Alca je lehký jednomotorový víceúčelový taktický letoun, určený k plnění několika různých bojových rolí, například k bombardování, přímé podpoře pozemních vojsk, průzkumu, ale i vzdušným bojům. Historie vývoje lehkého bitevníku L-159 se začala psát už v roce 1992, kdy byl Armádou České republiky zpracován operační záměr na jeho vývoj. V roce 1997 byla podepsána kupní smlouva mezi Ministerstvem obrany ČR a Aero Vodochody o nákupu letounů. V průběhu roku 2000 začaly na letecké základně v Čáslavi přistávat první letouny L-159 a po provedení vojenských zkoušek docházelo k následnému zavedení do výzbroje AČR. Od května roku 2002 byly tyto letouny provozovány také na letecké základně v Náměšti nad Oslavou, tam svoji činnost ukončily v roce 2003.

Současnost

Ve výzbroji čáslavské 212. taktické letky a 213. výcvikové letky je v současné době celkem 24 jednomístných a dvómístných letounů L-159 ve verzích L-159A, L-159T1+

a L-159T2, které slouží pro výcvik a pokročilý výcvik pilotů. Kromě toho zde slouží samozřejmě letouny JAS-39 Gripen, které jsou vyčleněny i pro nonstop službu NATINAMDS (NATO Integrated Air and Missile Defence System – Integrovaný systém protivzdušné a protiraketové obrany NATO) a podléhají velitelství v německém Uedemu. Oproti tomu 21. základna taktického letectva prostřednictvím 212. taktické letky zabezpečuje v případě potřeby na vyžádání Národní posilový systém protivzdušné obrany (NaPoSy). V rámci něho musí být nejpozději do 24 hodin zaujata patnáctiminutová pohotovost dvojicí letounů L-159 Alca, která spadá pod národní velení (např. při summitu NATO v Praze v roce 2002). Kromě úkolů NaPoSy, tedy obrany vzdušného prostoru ČR proti pomalu a nízko letícím vzdušným cílům, je hlavním úkolem 212. taktické letky výcvik v úkolech přímé podpory pozemních sil v podobě působení proti pozemním cílům poskytováním CAS (Close Air Support). Základem této činnosti je úzká spolupráce pilota bojového letounu

s leteckým návodčím, který standardizovanou procedurou vede pilota a jeho zbraňový systém k co nejpřesnějšímu zasažení cíle na zemi.

Počátky v NATO

L-159 Alca v době svého zavedení svým vybavením a moderní avionikou umožňovala přechod a zahájení výcviku v použití procedur a taktiky NATO, jehož členem se Česká republika stala v roce 1999. „Co se týká výhod oproti tehdejšímu srovnatelným letounům východní proveniencí, měl pilot například díky radaru a multifunkčním displejům větší přehled o vzdušné situaci,“ říká velitel 212. taktické letky podplukovník Denis Dúbravčík. Letoun L-159 díky digitální avionice usnadnil a zefektivnil výcvik pilotů při jejich přechodu na letouny JAS-39 Gripen. Převážná část současné generace pilotů Gripenu absolvovala výcvik právě na L-159. Během svého působení se letoun L-159 Alca v ozbrojených silách Armády České republiky stal nepostradatelnou součástí Vzdušných sil AČR. Svoji roli splnil beze zbytku v rámci přechodu na novou a moderní

leteckou techniku v období po roce 2000, kdy byla postupně rušena ruská technika. „V té době nová a moderní letecká technika v podobě letounů L-159 umožnila příslušníkům vzdušných sil účast na leteckých cvičeních NATO, ve kterých jsme získali znalosti a zkušenosti pro rozvoj operačních schopností Vzdušných sil AČR, z nichž čerpáme dodnes,“ uvádí velitel 21. taktického křídla v Čáslavi plukovník Jaroslav Tomaňa.

Desítky tisíc hodin provozu

Letoun Aero L-159 Alca v době svého zavedení do letectva AČR, mimo své bojové a výcvikové kvality, znamenal zásadní přechod v historii letectva AČR, co se použitých technologií týče. V porovnání s v té době provozovanými letouny představovala Alca výrazný posun v integraci pokročilé avioniky, systému digitálního řízení motoru, palubního radiolokátoru a systémů vlastní kontroly letounu (AMOS, EMS, FRAME) a jiných. „Zmíněné sofistikované systémy umožnily optimalizaci a následné změny v systému provozu a údržby letounů. Přes počáteční dětské bolesti se povedlo postupem času provozování L-159 odladit tak, že letoun dlouhodobě vykazuje velmi pozitivní provozní charakteristiky,“ uvádí hlavní inženýr základny podplukovník Marek Pažúr. Letouny doposud nalétaly v AČR téměř 35 000 letových hodin, to vše jen s minimální poruchovostí srovnatelnou s nejvyspělejší zahraniční technikou. Za dvacet let služby se za knižku těchto letounů vystřídalobezmála 110 pilotů, přičemž jeden dosáhl náletu 2 200 hodin.

Výroční kamufláž

U příležitosti 20 let zavedení letounu L-159 Alca do výzbroje AČR byla představena výroční kamufláž vyjadřující jeden z hlavních úkolů, který letoun plní, a dále odkazující na tradice a hrdinství pilotů 2. světové války. V neposlední řadě výroční nástřik připomíná

A fakta

Při vývoji letadla konstruktéři vycházeli ze zkušeností s předchozími modely L-39 Albatros a L-39MS / L-59 Super Albatros. Návrhové studie letounu L-159 začaly v roce 1992 a samotný vývoj byl zahájen v roce 1994. V dubnu 1995 se česká vláda zavázala pokrýt 25 % nákladů na vývoj a zakoupit 72 letadel. Tato objednávka ve výši 708 milionů amerických dolarů byla podepsána v červenci 1997. Dne 12. června 1997 byl slavnostně představen první prototyp stroje a 2. srpna téhož roku se konal první let. Během prvního padesátiminutového letu dosáhlo letadlo rychlost 670 km/h a výšku 5 000 m. První prototyp L-159 byl v dvoumístném provedení (jednalo se o modifikaci trupu letounu L-59), druhý už splňoval požadavek armády na jednomístný stroj a stal se předlohou pro sériovou výrobu. Jednomístná verze Alca vzlétla poprvé 18. srpna 1998 a veřejnosti byla představena na leteckém dni CIAF 29. srpna 1998 v Hradci Králové.

zahraniční operace LPT Irák. Výroční kamufláž letounu L-159 Alca trupového čísla 6070 odráží úspěchy a tradice 212. letky. Mimo výše zmíněné symboliky na svislých ocasních plochách letounu je zbytek trupu vyveden v „Digi Camo“ provedení, primárně v odstínech zelené barvy dle standardu RAL, která je identická s kamufláží pozemní obrněné techniky AČR, například Pandur II. Důvodem, proč byl

v případě výročního markingu zvolen tento návrh, je akcent na sounáležitost s pozemními jednotkami, specificky při realizaci přímé vzdušné podpory (CAS) letounem L-159, jako hlavní platformou pro tuto formu bojové činnosti v rámci AČR. Pravá strana směrového kormidla zobrazuje generála Františka Peřinu jako patrona letky. Levá strana směrového kormidla pak zobrazuje Pegase, oficiální znak 212. taktické letky.

Alca ve výroční kamufláži

Smutná daň

Za 20 let provozu L-159 bohužel došlo i ke dvěma leteckým haváriím, při kterých zahynuli kapitán Petr Vašíček a nadporučík Ondřej Sovina. Oba jmenovaní jsou stále v srdcích všech příslušníků letky a letka si pravidelně připomíná jejich památku. Po druhém z nich, nadporučíku Sovinovi, byl pojmenován LSA (Life Support Area – camp) na letecké základně Balad v Iráku, kde inženýrský, technický i pilotní personál L-159 a personál 21. základny Čáslav v rámci leteckého poradního týmu podporoval Irácké letectvo v provozu a zavedení L-159.

Text: kpt. Hana Havrdová,
foto: Michal Voska, prap. Martin Král

Pyrotechnici 15. ženijního pluku hledají a zneškodňují munici v Brdech, vojenské střelnici Lomy a v přáslavických kasárnách

Výcviky utichly, asanace pokračují

V bývalém vojenském újezdu v Brdech (nyní CHKO Brdy), v prostoru střelnice Lomy u Kunžaku nebo v kasárnách v Přáslavicích – tam všude působí v současné době pyrotechnici 15. ženijního pluku. Jejich hlavním úkolem je najít a zneškodnit nalezenou munici či její zbytky.

Novinkou pro specialisty týmu EOD (Explosive Ordnance Disposal) jsou práce v prostoru obce Člunek, které se vrací část pozemku využívaného Armádou České republiky. Protože dané místo používali vojáci k nácvičku střel, musí se tato oblast vyčistit od munice. „Jedná se o plochu o rozloze necelých 6 hektarů. Najdeme tady jak nízký porost, tak i zalesněnou část. Na pozemku je i vodní plocha, kterou si necháváme až na závěr asanačí, protože musí být vypuštěna. Ta nám dá určitě hodně zabrat,“ popsal terénní podmínky asanačí velitel EOD týmu ze 151. ženijního praporu nadporučík Ondřej Tichý.

Pyrotechnický průzkum tady probíhá ve třech rovinách. V dopadové ploše střelnice do 30 cm hloubky, za hranou střelnice do 10 cm a tam, kde sousedí nebo se překrývá s trvale obhospodařovanou plochou, do půl metru pod povrchem.

„Nejčastější nálezy jsou po vojenských střelbách a to v podobě pěchotní munice, náhradních raket PG 7 do zbraní RPG 7, pyrotechnických imitačních prostředků nebo osvětlovacích raket ROS 40 a 50,“ upřesnil druhy munice zástupce velitele týmu EOD 151. ženijního praporu nadrotmistr František Kloc.

Kromě klasických nálezů narazili pyrotechnici i na starší kusy. „Máme tady i pěchotní munici malých ráží, která se datuje přibližně do 60. let minulého století. Kromě toho se v těchto místech v období druhé světové války odehrála jedna z největších leteckých bitev nad územím ČR. Potkal se tady bombardovací svazek spojenců s německými stíhačkami. I proto musíme být hodně obezřetní, protože můžeme narazit opravdu na cokoliv,“ doplnil nadporučík Tichý.

Asanace v prostoru střelnice by měli ženisté dokončit do 16. října letošního roku.

Vojáci 15. ženijního pluku, konkrétně 152. ženijního praporu, pokračují dál i v pyrotechnickém průzkumu v bývalém vojenském újezdu v Brdech. Aby zajistili bezpečnost práce pro zaměstnance společnosti Vojenských lesů a statků, musí celkem vyčistit více než 2400 hektarů lesa. Kvůli hygienickým opatřením v rámci onemocnění COVID-19 se asanace na jaře téměř na tři měsíce přerušily.

„V současné době máme prozkoumáno 57 hektarů a celkový počet nalezené nevybuchlé munice nebo fragmentů munice je přes 1 000 kusů. Práce jdou pomalu právě z důvodu velkého množství nálezů. Jejich

odkrývání a samotné ničení zabere poměrně hodně času, a to především proto, že je potřeba přijmout dostatečná bezpečnostní opatření tak, aby ničení munice proběhlo bez problémů. Jedná se především o uzavření prostoru, ve kterém bude nalezená munice zničena. V závislosti na druhu a počtu nalezené munice to může být kruh o poloměru 500 až 1 000 metrů,“ informoval o aktuální situaci v Brdech náčelník Centra technické a informační podpory 15. ženijního pluku podplukovník Zdeněk Hejpetr. Zároveň dodal, že asanační práce se budou realizovat i v zimních měsících v závislosti na klimatických podmínkách. Ani deseticentimetrová sněhová pokrývka by neměla být překážkou, půda však nesmí promrznout tak, že se do ní nedá kopnout.

Posledním místem, kde se v těchto dnech pohybují EOD specialisté 153. ženijního praporu, jsou kasárna v Přáslavicích. Působí tady jako odborný dozor v případě nálezů pyrotechnické zátěže.

Veškerá nalezená munice se předává Vojenské policii, která je zodpovědná za její zničení.

Domino

Sbírka ke Dni veteránů

Ve dnech 26. října až 22. listopadu organizuje Vojenský fond solidarity tradiční sbírku u příležitosti Dne válečných veteránů. Přispět může i veřejnost: například v Praze budou sbírkové pokladničky k dispozici na vybraných pobočkách kaváren Starbucks. Dne 11. listopadu budou moci Pražané přispět i na tradiční oslavě Dne veteránů na Náměstí Míru. Další místa po celé republice budou postupně doplňována na facebookových stránkách fondu.

Ocenění za ušité roušky

Rozhodl se, že spolužákům ušije roušky a vysloužil si jen nepochopení a posměch. Nezištná pomoc třináctiletého Jiřího Žáka vyvolala ohlas nejen mezi známými osobnostmi, ale i v armádě. Proto ho ocenili vojáci Posádkového velitelství Praha. Jirka si od nich odnesl mimo jiné maskáče a psí známky se svým jménem.

Testování BVP se odkládá

Z důvodu nouzového stavu a aktuální epidemické situace je Ministerstvo obrany nuceno odložit plánované testování bojových vozidel pěchoty (BVP) tří výrobců, kteří se ucházejí o jejich dodání Armádě České republiky. Zkoušky funkčních vzorků se měly uskutečnit na několika místech v ČR. V rámci zakázky je testování a ověření deklarovaných parametrů BVP jedním z nepodkrýtených požadavků. Výrobci BVP byli informováni, že se testy odkládají.

CLS kurzy na vysoké úrovni

Dobře vycvičený voják se specializací poskytování první pomoci v boji (CLS – Combat Life Saver) je jedním z nejdůležitějších článků řetězce přežití v bojových podmínkách. V prvních okamžicích totiž rozhoduje o tom, zda zraněný voják bude žít, nebo ne. Proto také výcvik CLS na základně HKIA (Hamid Karzai International Airport) v Kábulu probíhá i navzdory ztíženým podmínkám souvisejícím s opatřeními proti COVID-19.

Příslušníci 31. pluku radiální, chemické a biologické ochrany z Liberce ladili přípravu na certifikační cvičení Yellow Cross 2020

Liberečáci jsou na stres zvyklí

Pozorování nelegální laboratoře, radiální a chemický průzkum hlavních zásobovacích tras, ale i hromadná dekontaminace jednotek zasažených bojovou chemickou látkou včetně techniky. To všechno čekalo na armádní chemiky během dvou týdnů výcviku ve vojenských prostorech Tisá a Hradiště. V příštím roce budou připraveni k nasazení v rámci aliančních Sil rychlé reakce NRF (NATO Response Force).

Liberecký pluk příští rok vyčleňuje pro potřeby Aliance téměř tři stovky vojáků. Dva týdny srpnového výcviku jednotka využila k dolaďení odborné a taktické přípravy před letošním říjnovým certifikačním cvičením Yellow Cross 2020. Pro experty v oblasti ochrany proti zbraním hromadného ničení není zařazení do Sil rychlé reakce žádnou novinkou. Do rotací NATO přispívají již od roku 2003.

„Liberecký pluk pro příští rok vyčleňuje pro potřeby Aliance jednak multifunkční rotu (MF Coy), jejíž součástí je četa radiální a chemického průzkumu a četa dekontaminace. Nadto pak dalších téměř dvě stě vojáků se sto kusy techniky,“ informuje velitel multifunkční roty kapitán Radek Koštejn. „Spolu s námi budou v příštím roce připraveni k nasazení NRF i Německo, Bulharsko, Belgie, Slovinsko, Španělsko a USA.“

Scénáře využily reálné incidenty

Ve vojenských prostorech Tisá a Hradiště řešili chemici incidenty, které by je mohly během případného nasazení v rámci aliančních Sil rychlé reakce potkat.

„Četa průzkumu měla například za úkol pozorovat nelegální laboratoř nebo provádět radiální a chemický průzkum hlavních zásobovacích tras. Kromě toho řešili vojáci i další incidenty, jejichž scénáře vycházely z reálných zkušeností,“ pokračuje kapitán Koštejn. „Četa dekontaminace zajišťovala hromadnou dekontaminaci vojenských jednotek zasažených bojovou chemickou látkou, včetně techniky, a zabezpečovala dekontaminaci průzkumných družstev.“

Nebezpečné látky v obchodním centru

Nejzajímavější, ale také nejnáročnější akcí byl zinscenovaný únik nebezpečné látky

v obchodním nákupním centru. Velitel zásahu musel nejprve provést se dvěma průzkumnými družstvy chemické měření kolem centra a následně měřit uvnitř tak, aby byl odhalen zdroj úniku. S tím souvisela i identifikace nebezpečné látky. Na místo pak velitel musel vyslat zdravotní a vyprošťovací tým, který třídil zraněné dle závažnosti jejich zranění. Dekontaminační družstva zase v časové tísní budovala místa rychlé a hromadné dekontaminace pro odmožování zraněných civilních osob, ale i pro zasahující vojáky a záchranáře.

„Největším úskalím byl čas. Veškeré průzkumné a záchranné práce musely být hotové v co nejkratším čase,“ konstatoval velitel zásahu poručík Pavel Tichý. „Incident trval přes dvě hodiny a byla to náročná akce jak po fyzické, tak i po psychické stránce. Po skončení pak byly s instruktory a velením roty všechny

Velitel KRS dostává informaci o blížící se koloně určené k dekontaminaci.

Útočná puška CZ 805 Bren se musí také dekontaminovat.

Prvotní získávání informací a měření u vstupní kontroly

Zastavení krváčení je priorita.

Na výcvik se přijel podívat i VPozS generál Jung.

Příchod vojáků na místo dekontaminace osob

postupy podrobně rozebrány. Nastaly i okamžiky, kdy jsem nevěděl, kde mi hlava stojí, ale nakonec jsme s kolegy všechno zvládli. Podobná cvičení absolvujeme poměrně často, a to i v mezinárodním prostředí. Na stres jsme proto zvyklí a umíme s ním pracovat."

Na Hradišti zdokonaľovali vševojskovou přípravu

Ve vojenském výcvikovém prostoru Hradiště chemici trénovali především vševojskovou přípravu. „Každá vojenská odbornost, chemiky nevyjímaje, musí bez váhání ovládat v první řadě základ. To znamená střelbu z ručních zbraní, přesuny, taktiku. Na to jsme zde kladli velký důraz,“ připomíná velitel multifunkční rotý kapitán Radek Koštej.

Jeho vojáci si během výcviku museli poradit mimo jiné s náletem nevybuchlé munice, dělostřeleckými minometnými útoky nebo s nastřelením jednotky protivníkem při zastávkách. „Jsem rád, že jsme mohli po covidové pauze opět začít s výcvikem. Do certifikace nám nyní zbývají necelé dva měsíce a my musíme využít každou příležitost k přípravě. Doufám, že se nám podaří i přes nastupující druhou covidovou vlnu dokončit certifikaci tak, aby naše jednotka byla připravena pro nasazení Sil rychlé reakce v příštím roce.“

Text: Jana Deckerová a por. Pavel Tichý,
foto: 31. prchbo

Proměny motivace k vojenskému povolání – 6. díl

Zkušenosti s vojenskou realitou

V dnešním příspěvku už se s vámi nepodělíme o poznatky z první etapy výzkumu Motivace, které popisovaly pocity, postoje a hodnoty úplných vojenských nováčků těsně po kurzu základní přípravy. Budeme se totiž věnovat plánu, který jsme zmínili hned na začátku – vrátit se k našim respondentům z let 2016–2018 po pár letech jejich služby v armádě a zeptat se jich, co se změnilo. Teď, na podzim 2020, v nelehkém covidovém období, přišla ta chvíle – rozjždíme další etapu!

Nás, ale hlavně velení AČR a obecně velitele všech stupňů totiž zajímá, jak se očekávání po několika letech v realitě posouvají a mění, čím AČR zklamává nově příchozí a čím je naopak dokáže nadchnout. Zkrátka, jak by shrnuli své zkušenosti s vojenskou realitou. Neméně důležitým tématem jsou také profesní plány této „generace“ (ano, i my si pamatujeme, že jsou to vojáci různého věku, do armády vstupovali nejčastěji mezi 25. a 40. rokem, a slovo generace je tedy velkým zjednodušením). Chtějí už z armády odejít, nebo by rádi ještě pár let zůstali? Jak je přijala jejich jednotka? Jak nesou dojíždění či odloučení od rodiny? Mají ambice velet či nikoliv? Jaký prostor jim zbývá pro

osobní život? A také – jak se posunuly hodnoty, které vyznávali při vstupu do armády? Všechno tohle pořád může vypadat jako běžný výzkum, tenhle „náš“ je ale unikátní v tom, že my informace z první a druhé etapy na sebe dokážeme napojit, budeme tedy vědět, jestli se od sebe nějak liší ti, kteří si do armády přišli splnit dětský sen, a ti, kteří hledali zejména ekonomické a sociální jistoty. Jestli své zkušenosti prožívají jinak, jestli je zklamání či nadšení větší, nebo srovnatelné. Tohle všechno by se nám samozřejmě nepovedlo bez tehdejší i nynější ochoty respondentů a bez jejich důvěry s námi sdílet své názory a postoje. Jsou to oni, kteří s námi tvoří příběh „nováčků 2016–2018“ a kteří mu dodávají jasné obrysy. Celý seriál k výsledkům výzkumu je tedy zejména poděkováním našim respondentům a všem, kteří se na výzkumu podílí. Ve druhé etapě k nim přibyla ještě jedna skupina – velitelé čet (případně jejich zástupci či zástupci velitelů rot). Jsou to oni, kdo s nově nastupujícími vojáky přicházejí do styku a je důležité tedy také posbírat jejich zkušenosti s velením mladé generaci a obecně s mezigeneračními vztahy v jednotce. I jim proto patří

veliké díky za ochotu k vyplnění dotazníku i za podněty nad rámec výzkumu.

A nesmíme zapomenout ani na vrchní praporčíky, kteří s ohromnou ochotou pomáhají s organizací a bez jejichž pomoci bychom se vůbec neobešli.

Celá tahle stránka tak má jeden hlavní účel – poděkování všem, kteří nám pomáhají dobrat se k podstatě toho, co znamená být vojákem nové generace (generace Y, jak se lidem narozeným 1986 až 2004 také někdy říká) a co znamená takovým vojákům velet. Sběr dotazníků v jednotkách je naplánován na říjen až prosinec 2020 (což může COVID-19 každou minutu změnit), takže pokud se týká vás, brzy se uvidíme – osobně či zprostředkovaně. Chceme proto, abyste věděli, že si vás nesmírně vážíme za vaši ochotu posunout znalosti a informace o nových vojácích dopředu. Je nám ctí s vámi spolupracovat.

*Text: Jitka Laštovková – socioložka, oddělení expertních služeb pro oblast lidských zdrojů AP AČR
Ilustrační foto: Vladimír Marek*

Ostravští záložníci nezištně pomáhají
i zdravotně postiženým sportovcům

Pomáhají nevzdávat to

Příslušníci pěší roty Aktivní zálohy KVV Ostrava již řadu let nezištně pomáhají na sportovních kláních a závodech. Jedním z nich je Handi Zlatá tretra v Ostravě, která každoročně hostí zdravotně postižené sportovce z celé České republiky a zahraničí. Záložníci pomáhají s organizací, podávají sportovní náčiní, ale svojí přítomností i vyjadřují vztah k těm, ke kterým byl osud tvrdší.

„Stejně jako ostatní vojáci Aktivní zálohy AČR, také příslušníci pěší roty AZ KVV Ostrava dobrovolně přijali závazek připravovat se co nejlépe na službu v řadách Armády České republiky. Přijetí takového závazku nespočívá jen v účasti na samotných cvičeních a ve výcviku, ale zejména v akceptaci morálních hodnot Armády ČR a ve změně přístupu k životu v naší společnosti. Bere se za samozřejmé, že již celá leta pomáháme při nejrůznějších sportovních kláních, zejména pak spojených se sportovci s určitým handicapem,“ uvedl velitel pěší roty KVV Ostrava nadporučík René Petr.

Pomáhají nevzdávat to

Odrazem pak není jen dosahování výborných výsledků v samotném vojenském výcviku, ale také aktivní účast na zajišťování nejrůznějších sportovních a kulturních akcí na území celého Moravskoslezského kraje.

V této souvislosti pojďme zmínit účast vojáků pěší roty AZ na zajištění dvou mezinárodních atletických závodů handicapovaných sportovců Ostrava Cup 2020 a Handi Zlatá tretra na Městském stadionu ve Vítkovicích. V obou případech pomáhají záložníci již léta. Mezitím vznikla řada přátelství. Záložníci ctí potřebu pomáhat těm, ke kterým nebyl osud vždy přívětivý. Mezi sportovci jsou beznozí, či po ztrátovém poranění jedné nohy, bezrucí, ale i další fyzická postižení. Všem je společné jedno. Nevzdávat se. Stejně jako se tito sportovci perou se svým osudem, tak se záložníci perou za každého či každou z nich. Tvoří skvělou atmosféru, svojí přítomností a pomocí si zaslouhují pravidelné díky od všech zúčastněných.

Pomoc i fandění

A o tom, že jejich pomoc je znát, svědčí i skvělé výsledky domácího klubu. V silné konkurenci závodníků z Polska a ze Slovenska se neztratili ani atleti pořadajícího klubu Atletika Ostrava ZTP a ostatní čeští závodníci. V silně obsazené soutěži vrhačských disciplín nebo v závodě na 50 metrů ovládli čeští závodníci hned několik kategorií včetně oštěpu žen nebo disku. V obou závodech padla spousta osobních rekordů a byly překonány dva národní rekordy. Příslušníci pěší roty AZ KVV Ostrava budou přítomni i při dalších závodech, berou to za své poslání a jasně tím vysílají vzkaz ostatním. Pomáhat je třeba. Trochu to připomíná citát vyřčený „Regi“ Schamsem: „Kdybys byl třeba jediný, kdo může či umí udělat, co je třeba, musíš to udělat...“

Připravil Michal Voska, autorem fotografií je vozičkář Tomáš Helísek (www.tomashelisek.cz),

kterému tímto děkujeme za jejich poskytnutí

Záložníci pomáhají handicapovaným sportovcům.

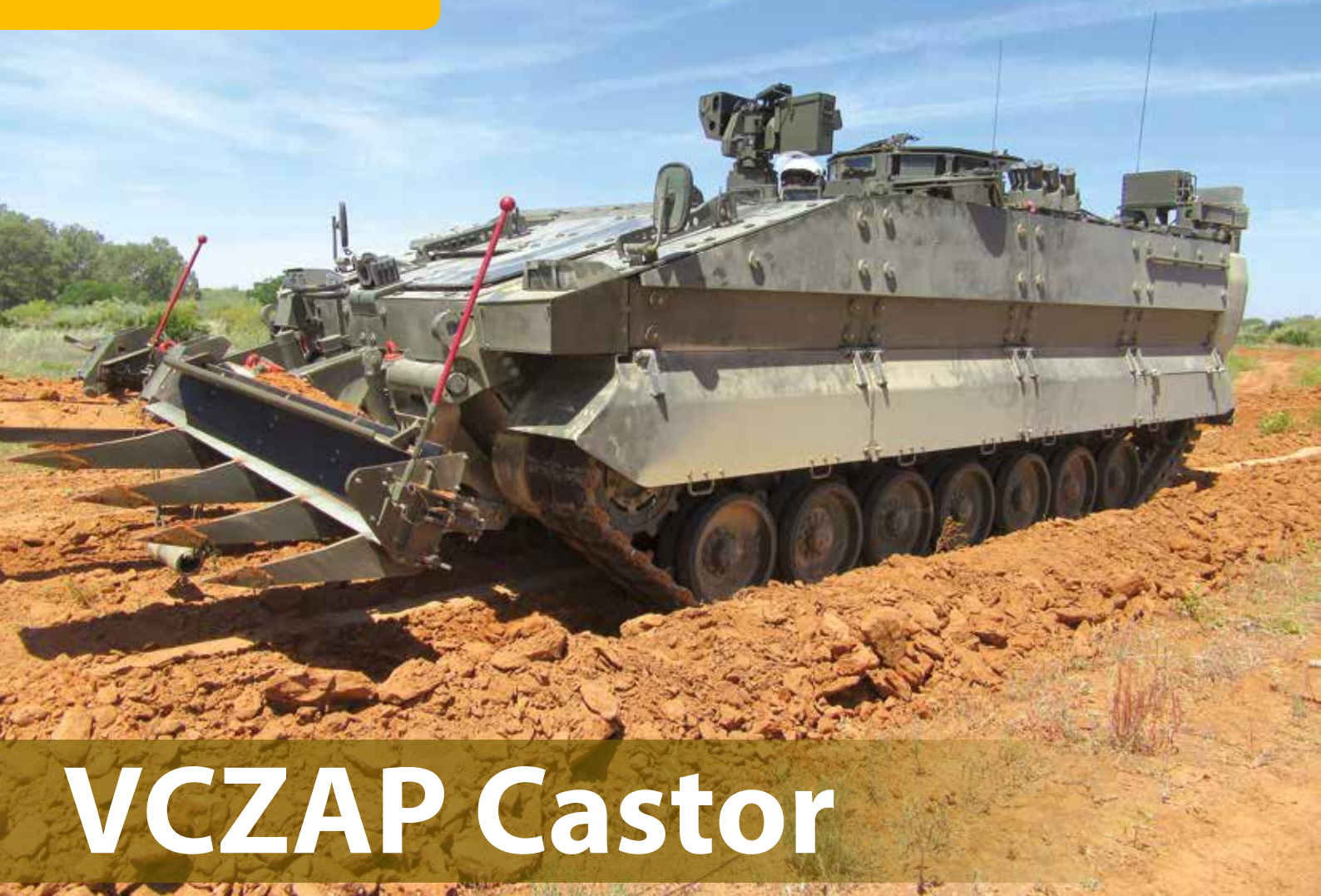

Záložníci podávali i sportovní náčiní.

Za to jim náleželo poděkování a úsměv sportovců.

VCZAP Castor

– Pizarro v ženijní variantě

Moderní bojová vozidla tradičně slouží nejen jakožto přepravní a podpůrný prostředek pěchoty, na jejich základě vznikají také všelijaké účelové stroje. Nejčastěji se jedná o velitelsko-štábní, průzkumné, minometné, ženijní, zdravotnické či jiné specializované modifikace. A právě takovýto postup nyní zvolilo Španělsko, jež se během příštích 12 měsíců chystá zavést ženijní verzi bojového vozidla ASCOD, místně po středověkém dobyvateli označovanou jako Pizarro.

Původní ASCOD se objevil v průběhu 90. let jako výsledek spolupráce mezi rakouskou firmou Steyr-Daimler-Puch AG a španělskou Santa Bárbara Sistemas. Historicky prvním zákazníkem se staly španělské ozbrojené síly, které v roce 1996 objednaly úvodní sérii 144 strojů Pizarro, z čehož bylo 123 vozidel bojové konfigurace VCI/C a 21 kusů ve velitelské modifikaci VCPC. Dodávka byla završena do roku 2003, celková cena se vyšplhala na přibližně 270 mil. eur.

Ve druhé fázi projektu se počítalo s nákupem až 212 dalších obrněnců Pizarro (a to 170 VCI/C, pěti VCPC, 28 vozidel pro předsunuté palebné návodčí VCOAV, osmi vyprošťovacích VCREC

a jednoho ženijního stroje VCZAP), ale vzhledem ke škrtům v rozpočtu Ministerstva obrany muselo být toto množství v roce 2009 přehodnoceno na 190 a nakonec, v roce 2011, pouze na 119 vozů. Objednávka, finalizovaná v roce 2012, tedy zněla na 119 obrněnců Pizarro v hodnotě 787 mil. eur, přičemž počet požadovaných verzí se snížil na dvě – 83 kusů VCI/C a 36 VCZAP. Poslední 15kusovou partii vyrobených strojů VCI/C převzali zástupci vojenské správy v červnu 2017 a od té doby se začal připravovat prototyp a sériová produkce závěrečné modifikace určené pro ženisty. Prototypové vozidlo VCZAP, jež obdrželo též označení Castor (v překladu do češtiny

„Bohr“), se představilo veřejnosti na zbrojním veletrhu FEINDEF (Feria Internacional de Defensa y Seguridad) konaném v Madridu ve dnech 29. – 31. května 2019. Jeho zhotovitelem a integrátorem je společnost GDELS-SBS (General Dynamics European Land Systems – Santa Bárbara Sistemas), ale podílely se na něm také další španělské firmy, jako např. SAPA, Piedrafita, Tecnobit nebo Indra, stejně tak jako zahraniční dodavatelé vybraných subsystémů.

K 1. červnu loňského roku převzaly prototyp Hlavní vyzbrojovací a materiální úřad Ministerstva obrany a Velitelství logistické podpory španělské armády, jež uvedly, že kvalifikační zkoušky v trvání zhruba 21 týdnů se uskuteční na polygonu podniku GDELS-SBS u města Alcalá de Guadaíra, asi 20 km od Seville. Ještě předtím pochopitelně proběhlo proškolení vojenských osádek a technického personálu. Vozidlo ve druhé polovině loňského roku zevrubně testovaly vybraní příslušníci ženijního praporu X ze sestavy víceúčelové brigády BOP (Brigada Orgánicas Polivalentes) „Guzmán el Bueno“ X působící v podřízenosti divize „San

Ke stabilizaci vozidla při použití navijáku, pro přemísťování zeminy nebo k prorážení nevybušných zátarasů je možné VCZAP Castor osadit dozerovou radlicí EAB.

VCZAP Castor během zkoušek. Na tomto snímku je dobře patrné uchycení dozerové radlice EAB pomocí univerzálního adaptéru CIT od společnosti Pearson Engineering.

Nový ženijní stroj španělské armády pojme až devět osob – řidiče, velitele, operátora dálkově ovládané zbraňové stanice a šestici ženistů.

Marcial". Jelikož zkoušky dopadly úspěšně, tak se dle stávajícího harmonogramu předpokládá, že pozemní síly obdrží zbývajících 35 Castorů ve čtyřech etapách do února 2021. Španělské Ministerstvo obrany nezveřejnilo konkrétní rozdělení vozidel mezi útvary,

ale pokud uvážíme, že kromě už zmíněného ženijního prapore X disponují armádní mechanizované svazky ještě dalšími třemi obdobnými organizačními celky (a to ženijním praporem I, BOP „Aragón“ I divize „Castillejos“, dále ženijním praporem XI, BOP „Extremadura“ XI a ženijním praporem XII, BOP „Guadarrama“ XII – obou

z divize „San Marcial“), tak se jeví jako pravděpodobné, že budou působit ve skupinách po devíti strojích.

Konstrukce obrněnce VCZAP Castor využívá podvozkovou i motor-převodovou část z VCI/C Pizarro, zatímco nástavba je zcela přepracovaná, vyšší a robustnější. Oproti běžnému Pizarru mají boky, strop i dno korby zlepšenou balistickou a protiminovou ochranu, čemuž napomáhá i sada přídatného pancéřování. Design příklopů a zadní hydraulické rampy s nouzovým průlezem omezuje možnost jejich zkřížení následkem výbuchu. Bezpečnosti napomáhá taktéž fakt, že veškeré vybavení v interiéru je uchyceno pomocí speciálních držáků s tlumiči a osádka je usazena na sedadlech zmírňujících otřesy i přetížení působící na lidské tělo při najetí na protitančovou minu nebo nástražné výbušné zařízení. Ze stejného důvodu jsou nádrže pohonných hmot umístěny externě na zádi stroje. Kvůli zlepšení pracovních podmínek příslušníků osádky a vezeného výsadku prošla upgradem také ergonomie bojového prostoru.

Stroj má bojovou hmotnost okolo 33 t a jeho osádku tvoří devět osob – řidiče, velitel, operátor dálkově ovládané zbraňové stanice a šestice ženistů (u nich lze snížit počet pouze na pět a v takovém případě je také možné přepravovat neupřesněné množství protitančových min). Výzbroj Castoru tvoří 12,7mm kulomet M2 lafetovaný ve zbraňovém modulu Samson Mini (hmotnost bez instalované zbraně 200 kg, odměr celokruhový, náměr od -20° do +60°, variabilní nábojová schránka na až 400 kusů munice). Situační přehled vylepšuje soustava kamer sledujících prostor v okruhu 360° okolo vozidla a také systém detekce a indikace laserového ozáření. V případě hrozícího nebezpečí může osádka Castoru vytvořit dýmovou clonu odpálením až 12 zadýmovacích granátů (nabitých po šesti kusech v OZ, směřujících vlevo a vpravo kupředu od podélné osy vozidla). O pohon se stará osmiválcový vzduchem chlazený vznětový motor MTU 8V 199 TE20 o zdvihovém objemu 15,9 l, výkonu 530 kW a točivém momentu 2 700 Nm (při 2 300 ot/min), propojený s automatickou elektrickohydraulickou převodovkou SAPA SG 850.

Specializované ženijní zařízení Castoru zahrnuje naviják s tažnou silou 8 t, umístěný na pravé straně stropu korby, vedle zbraňové stanice. Na spodní straně čela korby se nalézá univerzální adaptér CIT (Common Interface Attachment) od společnosti Pearson Engineering, k němuž lze připojit buď dozerovou radlici EAB (Earth Anchor Blade), minový tral LWMR (Light Weight Mine Roller) nebo minový vyorávač TWMP (Track Width Mine Plough) od stejného výrobce. Po obou stranách záďe korby je namontovaný elektropneumatický vytyčovací komplet OMS (Obstacle Marking System), uzpůsobený k označování průchodů vytvořených v minových polích vystřelováním výtyčků do země ve stanovených intervalech. Veškeré účelové vybavení se obsluhuje z kabiny osádky.

Nové alternativy ke střelám Hellfire

Menší, lehčí a cenově dostupnější letecká protizemní řízená munice je jedním z trendů, kterým se ubírá stále více ozbrojených sil. Nechybí mezi nimi ani US Army, věnující v posledních letech nemalé úsilí vývoji a testování nové výzbroje určené primárně pro bezpilotní letouny jako MQ-1C Gray Eagle, jejichž efektivita při bojovém nasazení by díky tomu měla proti současnosti výrazně vzrůst.

Protitankové řízené střely řady AGM-114 Hellfire již mnoho let představují etalon ve své kategorii. Už dávno přitom neslouží jen k ničení obrněné techniky a zodolněných objektů, ale využívány jsou i proti mnohem širšímu spektru pozemních cílů. Představují často hlavní typ výzbroje zejména u bojových vrtulníků a jejich vývoj průběžně pokračuje. Jeho výsledkem je i nová, avšak principálně stejná protitanková střela AGM-179 JAGM (Joint Air-to-Ground Missile), zaváděná jako nástupce Hellfire do výzbroje US Army, US Navy i US Marine Corps.

Hellfire je v současnosti patrně nejčastěji používanou municí i v případě bezpilotních letounů MQ-1C Gray Eagle provozovaných v US Army od roku 2009. Gray Eagle může nést maximálně čtyři střely na vnějších závěsnících, způsob jejich bojového použití ovšem není vždy optimální. Bepilotní stroje v rámci podpory pozemních jednotek v asymetrických konfliktech často musí likvidovat i živou sílu protivníka, proti níž je protitanková řízená střela zbytečně nákladná – nehledě na to, že čtyři kusy nemusí vždy stačit. Otázka počtů je v poslední době zmiňována stále častěji,

protože kvůli novým hrozbám se ozbrojené síly musí více připravovat i na konflikt vyšší intenzity s protivníkem, který bude vyspělejší než současné teroristické a povstalecké organizace.

Již na začátku roku 2017 proto velení US Army oslovilo potenciální výrobce a dodavatele s výzvou týkající se nové munice. Jako její první nosič byl od počátku uváděn právě bezpilotní MQ-1C, nicméně armáda by ji ráda využila také na dalších platformách. Mezi hlavními požadavky byla i nadále schopnost přesného ničení různých druhů pozemních cílů, minimalizace vedlejších škod v místě zásahu a zejména pak menší rozměry i hmotnost a nižší cena ve srovnání se střelami jako Hellfire.

Jedním z prvních řešení se stalo pořízení nové munice GBU-69/B SGM (Small Glide Munition). Jak už název napovídá, jde o klouzavé pumy bez vlastního pohonu. Společnost Dynetics na jejich vývoji v rámci spolupráce

3 600 kusů s dodávkami rozloženými do roku 2022. Vzhledem k jejich kompatibilitě s vypouštěcím zařízením pro SOPGM najdou v první fázi uplatnění na letounech AC-130, nicméně integrace na bezpilotní stroje byla již v loňském roce zahájena. V průběhu srpna 2019 se například uskutečnily zkoušky, při nichž byla na letounu MQ-1C Gray Eagle ER (Extended Range) použita modifikovaná verze GBU-69/B Block I, která je nově vybavena obousměrným datalinkem „X-Net“ od společnosti Raytheon. Uplatní se například při vyhodnocování přesnosti zásahů, jeho největší přednost ale spočívá v možnosti aktualizovat informace o poloze cíle i během letu pumy. Zmíněný Gray Eagle ve verzi MQ-1C ER s prodlouženým doletem má US Army k dispozici od roku 2018 s tím, že v budoucnosti tato varianta převezme roli hlavního taktického bezpilotního systému. Kromě doletu nabízí také větší nosnost, a to až 680 kg, přičemž výzbroj může být nesena na čtyřech podkřídlových a jednom podtrupovém závěsném bodu. Armáda na něm chce stejně jako na dalších platformách nosit tzv. efektory (Air-launched effects) určené nejen k přímému ničení pozemních cílů, ale například také k vzdušnému průzkumu či elektronickému boji. Přesná munice však i nadále zůstane tou nejdůležitější výzbrojí. Společnost General Atomics vyrábějící Gray Eagle zveřejnila například kresbu letounu s pěti podvěšenými kontejnery, z nichž každý nese po čtyřech kusech tzv. vyčkávací munice schopné kroužit delší dobu samostatně ve vzduchu předtím, než dojde k navedení na cíl. A šanci by mohla

dostat i vysloveně miniaturní přesně naváděná munice.

Například společnost Northrop Grumman loni v říjnu informovala o tom, že významně pokročila ve vývoji systému označovaného jako Hatchet. I v tomto případě jde o klouzavé „pumy“ se satelitní a inerciální navigací a finálním poloaktivním laserovým navedením, jejich délka však dosahuje pouhých 30,1 cm a hmotnost činí jen 2,72 kg. Na první pohled jde možná až o úsměvné parametry, ovšem při dostatečné přesnosti může i takováto zbraň zničit široké spektrum cílů, v případě odolnějšího objektu by řešením mohly být vícenásobné zásahy. Už se současnými závěsníky a odpalovacími zařízeními bude možné místo čtyř kusů Hellfire nebo osmi SGM podvěsit 24 pum Hatchet.

Společnost Northrop Grumman už ale představila také návrh speciálního kontejneru, který by na jediném závěsníku bezpilotního Grey Eaglu ER umožnil nést až 12 kusů, což by v součtu znamenalo kapacitu až 60 přesně naváděných pum na jediném stroji. Systém nabízí k využití rovněž pro větší bezpilotní letouny MQ-9A Reaper používané v USAF, na nichž by mohly být podvěšeny i větší kontejnery s rotačním vypouštěcím zařízením pro 54 kusů munice, jejich velikost by přitom stále zůstala srovnatelná například s pumami GBU-12 Paveway II. Takové počty přesně naváděných pum by uživatelům bezesporu přinesly mnohem větší flexibilitu, než jakou nabízejí dnešní ozbrojené bezpilotní letouny.

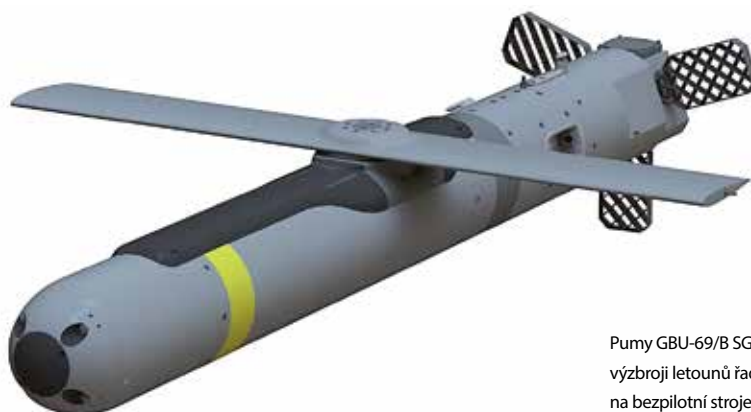
Text: Tomáš Soušek,

foto: Dynetics, Northrop Grumman, General Atomics

s výzkumnými institucemi amerických ozbrojených sil pracovala již od roku 2013, a tak mohla na požadavky US Army zareagovat velmi rychle. SGM navíc konstrukčně vychází z munice SOPGM (Stand-Off Precision Guided Munition) používané na ozbrojených „gunshipech“ řady AC-130, takže jde o ověřený koncept.

GBU-69/B je řešena jako modulární klouzavá puma o délce 1 067 mm, průměru těla 114 mm a hmotnosti 27,2 kg. Připomeňme, že Hellfire má délku 1 600 mm, průměr těla 180 mm a hmotnost dle verze do 50 kg. Ovšem i když je SGM znatelně menší, poskytuje větší bojovou sílu, neboť více než 16 kg připadá na bojovou část, zatímco v případě Hellfiru činí její hmotnost jen kolem 9 kg. Nová munice je vybavena sklopným křídlem, jež má po rozevření rozpětí 711 mm. Díky němu je puma schopná v závislosti na výšce shozu doklouzat na vzdálenost až kolem 37 km, čímž Hellfire opět výrazně převyšuje. Stabilizaci letu a řízení zajišťují mřížovitá kormidla v zadní části trupu, navedení na cíl pak satelitní navigační systém a přední sekce pro poloaktivní laserové navedení, vycházející z britských laserem naváděných raket APKWS (Advanced Precision Kill Weapon System).

Společnost Dynetics v současnosti vyrábí SGM na základě kontraktu z roku 2018, v němž velitelství pro speciální operace SOCOM (US Special Operations Command) objednalo celkem

Pumy GBU-69/B SGM budou nejprve ve výzbroji letounů řady AC-130, integrace na bezpilotní stroje již probíhá.

Typhoon ECR v nabídce

Již v dubnu 2018 oznámila společnost Airbus, že se hodlá ucházet o kontrakt na dodávku nových bojových letounů, jimiž chce německá Luftwaffe nahradit zbývající stroje Tornado. Nyní podobu nabídky upřesnila, když zveřejnila konfiguraci nové varianty letounu Typhoon ECR, jež má být uzpůsobena k vedení elektronického boje a potlačování protivzdušné obrany protivníka.

V minulosti byly bojové letouny určené pro specifické mise SEAD (Suppression of Enemy Air Defence), tedy likvidaci protivníkovy protivzdušné obrany, součástí řady vyspělých letectev. V současnosti jimi však v rámci NATO disponují pouze Spojené státy v podobě strojů EA-18G Growler sloužících v US Navy a dále pak Německo a Itálie, kde postupně dosluhují letouny Tornado ve verzi ECR (Electronic Combat Role).

Německo dlouhodobě deklaruje záměr udržet si schopnosti SEAD. Zhruba 90 letounů Tornado, z nichž třetina je ve verzi ECR a zbytek v úderné variantě IDS, chce začít vyřazovat nejdříve kolem roku 2025, kdy už bude mít k dispozici vhodnou náhradu. Luftwaffe plánuje akvizici 85 nových strojů, z nichž 45 má mít „strategické schopnosti“. Jinak řečeno, bude od nich požadovat schopnost nesení amerických jaderných pum řady B61, jež jsou rozmístěny v několika skladech na území Evropy. Tyto pumy zatím nebyly integrovány na Typhoon, a tak jsou jako jejich nosiče i nadále provozovány letouny Tornado IDS. Dalších 40 nových strojů pak má nahradit Tornado ECR v úkolech SEAD.

Přestože by se dalo očekávat, že kontrakt na 85 letounů bude lákat většinu předních

světových výrobců, kvůli specifickým požadavkům se o něj nakonec utkají jen dva kandidáti. Tím prvním je společnost Boeing, jež může nabídnout kombinaci mimořádně výkonných bojových strojů F/A-18E/F Super Hornet a spolu s nimi také verzi pro elektronický boj EA-18G Growler. V obou případech jde o letouny, jež mají za sebou mnohaletý operační provoz, a lze je tedy považovat za osvědčené.

Jaderné pumy zatím nebyly integrovány na žádnou z variant evropského Typhoonu, nicméně ze společnosti Airbus na začátku loňského listopadu zaznělo, že stroje nabízené Luftwaffe budou mít „strategické schopnosti“. Pro německé letectvo by takové řešení bylo v řadě ohledů jednodušší, protože Typhony již provozuje, a nemuselo by tedy zavádět zcela nový typ s odlišnou logistikou. Šance Airbusu navíc výrazně zvyšuje také představení nové varianty označované jako Typhoon ECR a určené k misím SEAD.

Podle dosavadních informací by Typhoon ECR měl být primárně dvoumístný letoun, jehož posádku by tvořil pilot a operátor elektronických a zbraňových systémů. Vybavení pro elektronický boj by bylo soustředěno především do dvou rušících kontejnerů, jež by se

zavěšovaly na pylony pod křídlem, využívané dnes zejména pro přídavné palivové nádrže (druhé od trupu). Nádrže by se pak musely instalovat na závěsníky nejbližší k trupu (zachována zůstane možnost instalace na centrální trupový závěsník), což si vyžádá úpravu palivového systému, respektive jeho napojení na zmíněné vnitřní křídlové závěsné body, které jsou zatím takzvaně suché. Samozřejmostí bude rovněž speciální protiradiolokační výzbroj. Výrobce zatím Typhoon ECR představil s malými střelami s plochou dráhou letu SPEAR-EW, další možností by však byly také například větší střely AGM-88E AARGM vycházející z osvědčeného HARMu.

Rušící kontejnery by ale podle všeho představovaly jen dočasné řešení, jež by umožnilo dosáhnout operačních schopností tak, aby Typhoon ECR mohl včas nahradit Tornado. Společnost Airbus uvedla, že už pracuje na komplexnějším systému, jehož komponenty by byly mnohem více integrovány do samotného letounu. Již začátkem října 2019 představilo konsorcium EuroDASS, tvořené britskou částí společnosti Leonardo, německou firmou Hensoldt, španělským výrobcem Indra a italskou společností Elettronica, koncept nové generace systému vlastní ochrany DASS (Defensive Aids Subsystem Suite) pojmenovaný Praetorian Evolution. Založen bude na plně digitálních technologiích a kromě primární schopnosti vlastní ochrany nabídne také rozšířené možnosti pro elektronický průzkum a boj. Lze pak očekávat, že výsledky vývoje budou aplikovány i na zvýšení operačních schopností Typhoonu ECR.

Text: Tomáš Soušek, foto: Luftwaffe

Domino

Příprava vojáků na přežití

Každý voják musí před výjezdem do zahraniční operace absolvovat takzvaný výcvik S. E. R. E. Učí se v něm, jak přežít v nouzi na nepřátelském území a dostat se zpět do bezpečí. Podobnými kurzy procházejí také vojáci u 25. protiletadlového raketového pluku ve Strakoněch, kteří budou od července příštího roku působit v Litvě v rámci alianční předem nastavené přítomnosti.

V Iráku obnovena činnost

Armáda České republiky obnovila své zapojení do zahraničních misí OIR (Operation Inherent Resolve) a NMI (NATO Mission in Iraq) v Iráku. Celkem šest vojáků 5. úkolového uskupení AČR v Iráku působí na pozicích specialistů na velitelstvích obou misí. Armáda nasazená dočasně přerušila v březnu. Důvodem bylo výrazné omezení plnění operačních úkolů v místě způsobené vzrůstajícími bezpečnostními hrozbami, epidemií koronaviru a také plánovanou restrukturalizací obou misí. Toto opatření bylo platné do doby vydání rozhodnutí ze strategických velitelství NATO a US CENTCOM.

Hasiči z Kbel si poradili i se stromy

Odstraňují spadlé nebo pádem hrozící stromy a větve z komunikací, letištních i veřejných prostranství nebo objektů. Jak pro potřeby armády, tak v rámci IZS pro civilní subjekty. Protože je práce s motorovou pilou i samotné kácení rizikové, a ne vždy hasiči zasahují za ideálních podmínek, je nutný také náležitý výcvik.

Poslední letošní posily

U Velitelství výcviku – Vojenské akademie ve Vyškově byl zahájen letošní poslední běh kurzu základní přípravy pro rekruy Armády ČR, tedy budoucí armádní profesionály. Těch k bráně kasáren Dědice dorazilo 534, nikoliv však najednou, ale v postupných časových intervalech z jednotlivých krajů tak, aby nedošlo k větší kumulaci osob z důvodu preventivních opatření souvisejících s koronavirem. Takto zde zahajují kurzy základní přípravy od dubna a systém už je dobře zaběhnutý. Ti, co bydlí nejdále, přijíždí samozřejmě poslední.

Dívat se na svět s nadějí

Vojenská zotavovna Bedřichov pomáhá zdravotně postiženým s mozkovou cévní příhodou

V souvislosti s onemocněním COVID-19 jako by na čas ustoupily do pozadí jiné zdravotní problémy, které mohou člověka zasáhnout jako blesk z čistého nebe. Konkrétně máme na mysli mozkovou cévní příhodu, která v okamžiku úplně změní život do té doby zdravému člověku. Cesta k návratu do normálního života pak bývá dlouhá a velmi složitá. Vyprávět by o tom mohl bývalý počítačový expert Jan Dohnálek, kterému se život po mozkové mrtvici převrátil naruby. Když se pak znovu, díky obrovské vůli, dopracoval k normálnímu životu, založil společnost ICTUS, která pomáhá stejně postiženým lidem k návratu do normálního života.

Od roku 2007 pomáhá postiženým lidem ze společnosti ICTUS resort obrany. Tehdy poprvé jeli pacienti z ICTUS na rekondiční pobyt do vojenských zotavoven Bedřichov a Měříň. V poslední době nacházejí soustavnou rehabilitaci a cvičením nový smysl života zejména ve VZ Bedřichov ve Špindlerově Mlýně. Sám Jan

Dohnálek k tomu dodává: „Letos jsme zatím uskutečnili tři turnusy po jednadvaceti lidech. Další plánujeme koncem roku. Je až neskutečné, jak našim pacientům pobyt v tomto zařízení svědčí. Mohl bych vyprávět o dceři bývalého vojáka z povolání, postižené mozkovou mrtvicí. Přihlásila se k rehabilitačnímu pobytu ve VZ Bedřichov. Zpočátku byla skleslá, bez zájmu, a například vůbec nedokázala plavat. Pozvedli jsme jí v našem kolektivu sebedůvěru a plavat ji naučili. Zlepšila si náladu, začala se smát a přihlásila se na další turnus. Podobných případů bych mohl zmínit celou řadu. Každý den začínáme plaváním. Díky vstřícnosti vedení zotavovny máme ráno vyčleněný bazén jen pro sebe a nemusíme se bát případného kontaktu s jinými lidmi. Můžeme se tak nerušeně věnovat každému pacientovi individuálně a bez obav z případného střetu jiným plavcem. Po krátkém odpočinku, který následuje, cvičíme v posilovně nebo v tělocvičně. Po poledním odpočinku chodíme na

procházky do okolí. Pokud prší, procvičujeme si paměť na počítačích nebo formou her. Večery trávíme vyprávěním u kulatého stolu. Každý turnus pořádáme výlet za krásami naší vlasti. Za tímto účelem nám zotavovna ochotně zapůjčuje svůj mikrobus. Tohle všechno můžeme dělat jen za velkého pochopení a vstřícnosti zaměstnanců zotavovny. Víím, že to s námi nemají vždy jednoduché. O to větší jim patří naše poděkování.“

ICTUS si zajistil ve VZ Bedřichov pro své pacienty pět turnusů na příští rok. Tři z nich jsou již obsazeny. I to svědčí o tom, že pro zdravotně postižené, mezi kterými jsou i příslušníci armády a policie, mají rekondiční pobyty smysl a pomáhají jim k návratu do plnohodnotného života. Jak říká sám zakladatel společnosti Jan Dohnálek, k pobytům ve Špindlu vzhlíží s nadějí na uzdravení. Jsou to pro ně české Lurdy, které jim již 13 let vracejí sílu a chuť do života.

Text a foto: Václav Kuplík

Vodol léčba přímo od Priessnitzze

Volareza představuje svá zařízení: **Vojenská lázeňská léčebna Jeseník*****

Areál lázeňské léčebny se nachází v atraktivní lokalitě centra Lázní Jeseník s lázeňskou kolonádou a ojedinělým přírodním balneoparkem, který je vzdálen pouhých pět minut chůze. To vše doplňuje nádherný panoramatický výhled na horský hřeben Hrubého Jeseníku. Lázeňský hotel Albatros i nově zrekonstruovaná dependance Silesie nabízí komfortní ubytování převážně ve dvoulůžkových pokojích vybavených vlastním sociálním zařízením, TV, lednicí a internetovým připojením.

Tradičně kvalitní gastronomii tvoří jídla převážně české kuchyně připravovaná z čerstvých surovin od regionálních dodavatelů. Hostům jsou nabízeny rautové snídaně, obědy a večere formou výběru z denního menu, které jsou podávány v hotelové jídelně lázeňského domu Albatros. Možné je též dietní stravování. Širokou nabídku hotových i minutkových jídel najdou hosté také v příjemném prostředí hotelové restaurace Silesie. Pro chvíli odpočinku slouží oblíbená hotelová kavárna s vyhlídkovou terasou.

Lázeňská léčebna je zaměřena na léčbu onemocnění dýchacího a oběhového ústrojí, problematiku nadváhy a poruch pohybového aparátu. Poskytuje celou škálu fyziotrických a balneologických procedur, individuální i skupinovou léčebnou tělovýchovu, tradiční vodoléčebné procedury, různé uvolňující masáže, zábaly i léčbu moderní přístrojovou terapií. Nově je v přízemí budovy Silesie vybudováno moderní wellness centrum s vířivkou, v nabídce zde také nechybí klasické a aromatické masáže. Netradiční suchá masáž umožňuje aplikaci tělových zábalů působících blahodárně na celý organismus.

Ve Vojenské lázeňské léčebně Jeseník jsou formou lázeňské léčebně rehabilitační péče a tělovýchovných aktivit poskytovány preventivní rehabilitace především pro příslušníky Vzdušných sil AČR a výkonné výsadkáře. Léčebně je vhodné pro tuto cílovou klientelu doplněno o sportovní program, v zimním období

o lyžování a snowboarding, na jaře a na podzim o turistiku a cykloturistiku. K zabezpečení lyžování jsou vojákům zajišťovány skipasy na vleky do lyžařských středisek v blízkosti Jeseníku.

Ve VLL Jeseník jsou dále pro příslušníky AČR, zaměstnance resortu MO a vojenské důchodce nabízeny i pobyty na DR, vhodné zejména pro milovníky horských túr, vycházek a cykloturistiky, v zimním období především pro vyznavače zimních sportů v překrásném prostředí Jeseníků.

Pro zájemce o historické památky a o přírodní a technické zajímavosti VLL pravidelně pořádá fakultativní zájezdy např. do zámecké obrazárny Bruntál, zámku Jeseník, papírny Velké Losiny, krasové jeskyně, mechového jezírka Rejvíz. Zařízením jsou též organizovány autobusové zájezdy, turistické nebo cykloturistické výlety do okolí.

Pro resort obrany jsou zařazeny do nabídky i kratší rekreační či eventové pobyty, a to v délce trvání do pěti dnů (čtyř nocí).

VLL dále umožňuje pořádání menších služebních akcí v neformálním a příjemném prostředí, k tomuto účelu lze využít salónek o kapacitě 20 osob. Dle přání je možné pro akce zajistit také technické zázemí a catering.

Pro sport a relaxaci je hostům k dispozici venkovní i krytý bazén s protiproudem, tenisové a víceúčelové kurty, fitness, aerobní centrum, dvoudráhová kuželna, stolní tenis a minigolf.

Rukávové znaky

manuál
profesionálního
vojáka

Na představení hodnostních systémů armád NATO jsme navázali dalším seriálem. V něm se po řadu měsíců zabýváme znaky útvarů a zařízení nejen AČR, ale celého resortu.

Sekce komunikačních a informačních systémů MO

Sekce odpovídá za koncepční a kontrolní činnosti a za odborné a metodické řízení oblasti komunikačních a informačních systémů v resortu Ministerstva obrany. Dále za strategické řízení informatizace, zpracování koncepce a strategie informatizace a implementaci státní informační politiky v resortu. Definuje rovněž požadavky na schopnosti komunikačních a informačních systémů zajišťujících spolupráci v sítích NATO a koordinuje zpracování globální architektury komunikačních a informačních systémů.

Sekce zpravodajského zabezpečení AČR MO

Odpovídá za plnění úkolů zpravodajského štábu náčelníka GŠ AČR a za řízení rozvoje a dosahování schopností v oblasti zpravodajského zabezpečení naší armády. To obsahuje proces komplexního využití schopností AČR v oblasti zpravodajství, průzkumu, elektronického boje a geografického a hydrometeorologického zabezpečení včetně tvorby požadovaných operačně-taktických zpravodajských produktů. Je odborným garantem za oblast rozvoje bezpilotních systémů a za oblast rozvoje globálních navigačních satelitních systémů. Odborně a metodicky řídí Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad. Spolupracuje a koordinuje svoji činnost s Vojenským zpravodajstvím.

Centrum podpory operací

Semtínské Centrum podpory operací vzniklo letos v lednu jako logistický prvek v podřízenosti nového Velitelství pro operace. Plní zejména úkoly v oblasti logistické podpory zahraničních operací. Ta zahrnuje decentrální pořizování majetku a služeb a následný kompletní logistický proces. Konkrétně se jedná o evidenci majetku, správu a manipulaci s ním, včetně celního odbavení a distribuce k jednotkám nasazeným v zahraničí.

Agentura hospodaření s nemovitým majetkem

Je odborným orgánem náměstkyňe ministra obrany pro řízení sekce nakládání s majetkem pro zabezpečení provozu budov, staveb a technických zařízení, nákupy energií a služeb ve prospěch nemovité infrastruktury. Má na starosti zajištění střežení a ostrahy nepotřebného nemovitého majetku, zajištění ochrany životního prostředí a odpadového hospodářství souvisejícího s provozem nemovitého majetku, zabezpečení péče o nemovité kulturní památky, zabezpečení přípravy a realizace staveb investiční výstavby. Zabývá se rovněž pronájemem dočasně nepotřebného majetku.

NARFA CZE (National Radio Frequency Agency Czech Republic)

Je organizační složkou Ministerstva obrany ČR (Oddělení správy kmitočtového spektra) vzniklou v únoru 1999. V souladu s Pravidly NATO o používání a řízení spektra rádiových kmitočtů a v souladu s Organizačním řádem MO se zaměřuje na vývoj strategické národní vojenské správy spektra a jeho plánování, koordinaci národního vojenského využití kmitočtů, koordinaci s národním civilním regulátorem spektra a koordinaci přeshraničních požadavků. Dále na dohled a harmonizaci národního frekvenčního managementu a správy spektra a plánování ve prospěch národních vojenských jednotek. Zabývá se administrací NATO procesů frekvenční podpory.

Interní komunikační portál

← → www.ikp.army.cz

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz

Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefony: 973 215 542
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz

Šéfredaktor: Vladimír Marek
Grafická úprava: Milan Syrový
Jazyková korektura: Tomáš Xaver, Kamil Novák

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Olga Endlová, tel. 973 215 563

Tisk: Czech Print Center, a. s.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 21. 10. 2020
Toto číslo vyšlo dne: 9. 11. 2020

Foto na titulní straně: Michal Voska

Na portálu se často objevují dotazy ke jmenování vojáků z povolání do vyšších hodností. Jedním takovým dotazem se budeme dnes zabývat.

Dotaz:

Dobrý den, jak je to s povýšením do hodnosti kapitána nebo majora? Aktuálně se setkávám s praktikou, že do těchto hodností nelze vojáka povýšit, pokud nemá splněný příslušný kariérní kurz. V jakém předpise to má oporu? Děkuji.

Odpověď:

Zákonem č. 332/2014 Sb., kterým byl novelizován zákon o vojácích z povolání, byl s účinností od 1. července 2015 doplněn do zákona § 7a, který stanoví, že voják může být do vyšší vojenské hodnosti stanovené pro služební místo jmenován nejdříve dnem zařazení na služební místo, pokud pro ni **splnil kvalifikační předpoklady**, byl pro ni hodnocen jako způsobilý a v dosažené hodnosti setrval alespoň nejkratší stanovenou dobu.

Pod pojem „kvalifikační předpoklady“ je v tomto případě nutné zahrnout nejen dosažené vzdělání, ale právě i stanovené kvalifikační požadavky, mezi které patří i příslušný vojenský kariérový kurz. Podmínky pro jmenování do vyšší vojenské hodnosti jsou dále stanoveny v RMO č. 63/2015 Věstníku Ministerstva obrany, Některá ustanovení o průběhu služby vojáků z povolání. Jmenování do vyšší vojenské hodnosti je vždy spojeno současně se služebním zařazením vojáka na služební místo s vyšší stanovenou hodností:

„Čl. 16

1. Vojáci se jmenují do vyšší nebo nižší^{5a)} hodnosti současně se služebním zařazením na služební místo.

Čl. 25

1. Vojáka lze služebně zařadit pouze na volné služební místo, a to zpravidla k 1. lednu nebo 1. červenci daného roku.

2. Voják je služebně zařazován na služební místo, pro které splňuje stanovenou kvalifikaci, tj. kvalifikační předpoklady a požadavky⁸⁾.

Čl. 28

Nelze-li na služební místo zařadit vojáka, který splňuje kvalifikační požadavky stanovené pro toto služební místo, lze na něj zařadit vojáka splňujícího nižší kvalifikační požadavky, a to pouze s písemným souhlasem orgánu odpovědného za správu vojenského oboru nebo odbornosti. Tohoto vojáka oprávněný služební orgán přednostně zařadí do přípravy pro splnění chybějícího kvalifikačního požadavku.“

5a) § 7 odst. 5 zákona č. 221/1999 Sb.

8) RMO č. 2/2019 Věstníku Ministerstva obrany

Z výše uvedeného vyplývá, že vojáka z povolání, který nespĺňuje kvalifikační požadavky, lze jmenovat (současně se zařazením na služební místo se stanovenou vyšší hodností) do vyšší vojenské hodnosti pouze výjimečně, a to za splnění podmínek stanovených v čl. 28 RMO č. 63/2015 Věstníku MO.

Další podmínkou pro jmenování vojáka z povolání do vyšší hodnosti současně se zařazením na služební místo se stanovenou vyšší hodností je, že byl vybrán a zařazen do seznamu vojáků (platí pro v dotazu uváděné hodnosti), se kterými se předpokládá v následujícím roce realizovat kariérní postup (čl. 7 RMO č. 9/2017 Věstníku MO, Stanovení pořadí vojáků z povolání pro realizaci personálních opatření systému řízení kariér). Jedním z kritérií pro stanovení pořadí vojáků, které komise posuzuje, je dosažená kvalifikace, kam patří i kvalifikační požadavky (čl. 3 odst. 1 a 2 RMO č. 9/2017 Věstníku MO).

kontakty do redakce

Vladimír Marek (šéfredaktor)
telefon: 973 215 648
mobil: 724 033 410
e-mail: v.marek@post.cz

Jana Deckerová (redaktorka)
telefon: 973 215 549
mobil: 606 604 733
e-mail: jana.deckerova@email.cz

Michal Voska (redaktor)
telefon: 973 215 868
mobil: 724 850 598
e-mail: voska.m@seznam.cz

Milan Syrový (grafik)
telefon: 973 215 558
e-mail: grafika.syrovy@gmail.com

Jan Kouba (fotograf)
telefon: 973 215 664
mobil: 606 674 257
e-mail: foto.kouba@volny.cz

Elektronická podoba A reportu
je umístěna na www.army.cz

Odbor sociálního zabezpečení MO, který zabezpečuje bývalé vojáky dávkami důchodového pojištění a výsluhovými náležitostmi, působí od 16. listopadu 2020 na nové adrese.

Odbor sociálního zabezpečení MO
Molákova 576/11
186 00 Praha 8 – Karlín

kontakty:

linka metra B – stanice Invalidovna
tel. 973 296 750, osz@army.cz
datová schránka – gy2erfw

Vyzkoušej svůj postřeh

Naleznete čtyři rozdíly na obrázku kulometu Minimi?

Součástí 3. etapy přezbrojení ručními zbraněmi Armády České republiky je i nákup 950 kusů kulometů FN Minimi. Dodávka by měla být realizovaná v letech 2021 až 2025 a doplní tak kulometry Minimi, které jednotky naší armády již užívají.

Jedná se o plně samočinnou dlouhou zbraň, kulomet ráže 5,56 mm (ty se budou podílet na dodávce jen 12 kusy) nebo 7,62 mm. Zbraň je určena jako základní podpůrný prostředek družstva (čtyři). Je nesena a obsluhována jedním střelcem, ale může být rovněž v případě potřeby lafetována a plnit v omezeném rozsahu úkoly univerzálního kulometu. Zásobována je standardním článkovým rozkládacím nábojovým pásem NATO typu M-27 podávaným z levé strany zbraně. Pás může být teoreticky nekonečný. Ke zbrani lze připojit plastový nebo plátěný box nebo užívat pás volný. Zbraň má rovněž šikmo zleva situovanou zásobníkovou šachtu, do níž lze užívat jakékoliv zásobníky pro útočnou pušku.

Zbraň střílí z otevřené polohy závěru, ten je uzamčený rotačním závorníkem odemykaným šnekovou kulisou a jeho zpětný pohyb je zajištěn odběrem spalných plynů z vývrtu hlavně. Plynovratné ústrojí je vybaveno plynovým regulátorem pro nastavení správné funkce, resp. pro zvýšení tlaku při větším znečištění nebo užití slabší munice.

Připravil: Vladimír Marek a Michal Voska

Rozdílly: chybí: spoušť, opěrná botka, kompenzátor a rukojeť na přendání

RECENZE

Československé legie 1914–1920

Historie – V boji – Každodennost

Kolektiv autorů

Za první světové války bojovaly po boku Dohody v Rusku, Itálii a Francii desetitisíce Čechů i Slováků, jejichž úsilí vyvrcholilo vznikem samostatného Československa v říjnu 1918. Tato publikace vás přenesení do doby plné nejistoty, válečných útrap a obav z vlastní budoucnosti prostřednictvím živých textů i desítek vložených artefaktů. Podrobné mapy vás zavedou na slavná i pozapomenutá bojiště, na nichž čs. legionáři prolévali krev. Noviny ze všech koutů světa přiblíží atmosféru bouřlivých válečných let. Časopisy, kalendáře nebo propagační brožury naše předky na Sibiři doprovázely nejen po celou jejich anabázi po Transsibiřské magistrále. Rozkazy a provolání vám umožní pochopit některá rozhodování velitelů, politiků a dalších aktérů dějin. Z průkazek, korespondence či deníků můžete poznat osobní záležitosti některých legionářů.

Počet stran: 84

Vydal: Extra Publishing s. r. o. 2020

Připravil Vladimír Marek

Od nasazení našich chemiků v operacích Pouštní štít a Pouštní bouře uplyne v nadcházejících dnech třicet let

Cestu Kuvajtem lemovaly zničené irácké tanky.

Naši chemici tehdy nezklamali

„Před sebou jsem spatřil nastoupenou mohutnou formaci vojáků. Chálid zde soustředil mnoho tisíc mužů ze všech zemí – Saúdské Arábie, Egypta, Kuvajtu, Maroka, Nigérie, Ománu, Kataru, Pákistánu, Senegalu, Velké Británie a Francie. Dokonce tam byla skupina specialistů chemického vojska z Československa a polský zdravotnický tým. Při našem příjezdu stáli všichni ve sluneční výhni, a protože nám vanul vítr do zad, byli pokryti vrstvou prachu zvířeného automobily královské suity.“

Takto vzpomínal na počátek operace Pouštní štít a Pouštní bouře v Saúdské Arábii v roce 1991 velitel spojeneckých vojsk, americký generál H. Norman Schwarzkopf.

Historie novodobých veteránů Armády České republiky se začala psát v okamžiku, kdy irácké tanky počátkem srpna 1990 překročily kuvajtskou hranici. O několik týdnů později oznámil prezident Václav Havel v Římě, že součástí mnohonárodní armádní koalice se stane i speciální československý protichemický odřad o síle 170 mužů. Jejím velitelem se stal plukovník Ján Valo. Za pouhé dva měsíce byl proveden výběr dobrovolníků a příprava jednotky včetně sladění činnosti skupin. Stmelovací výcvik jednotky, soustředění techniky a materiálu se uskutečnilo ve Slaném. V polovině prosince 1990 byla ukončena její přeprava obřímí americkými letouny C-5 Galaxy do saúdskoarabského Vojenského města krále Chálida. Na Štědrý den zaujal československý

Jedno ze zodolněných postavení naší jednotky

protichemický prapor operační prostor na severu Saúdské Arábie v poušti poblíž města Hafar Al-Batin. Několikaměsíční bojové nasazení československých chemiků začalo.

Tři odřady

Krátce po příletu do Saúdské Arábie musel velitel speciální protichemické jednotky plukovník Ján Valo řešit zásadní úkol. Na základě požadavku místního velení bylo potřeba rozdělit prapor na tři samostatně operující protichemické odřady. Dva z nich byly dislokovány v týlu dvou saúdskoarabských brigád přímo v první linii. Tedy ve vzdálenosti zhruba čtyřiceti kilometrů od iráckých a kuvajtských hranic. Konkrétně 1. chemický odřad byl přidělen 4. saúdskoarabské brigádě a 2. chemický odřad 20. saúdskoarabské brigádě. Třetí odřad společně se zdravotním odřadem sídlil hluboko v týlu poblíž města krále Chálida zhruba 500 kilometrů od Rijádu a zajišťoval protichemickou ochranu této aglomerace. Naši vojáci měli za úkol provádět pro saúdskoarabské síly chemický a radiační průzkum. V případě, že Irák použije chemické zbraně, pak podporovat místní jednotky při jejich likvidaci. Zároveň měli varovat obyvatelstvo před chemickým a radiačním nebezpečím a školit místní vojáky v oblasti protichemické ochrany.

Tragická událost

Jen několik minut po půlnoci 17. ledna 1991 se operace Pouštní bouře změnila v operaci Pouštní štít. Válka propukla naplno. Zatím se ale jednalo prakticky výhradně o úder spojeneckého letectva na irácké cíle. Iráčané naopak odpovídají raketovými útoky, z nichž některé míří i na Izrael. Do operací se zapojují také spojenecké speciální jednotky, jejichž úkolem je vyhledávat hluboko na území nepřítel raketové odpalovací rampy a ničit je. Právě v této době dochází u naší jednotky k tragické události. V noci 18. ledna uslyšela strážní služba polního tábora u Hafar Al-Batinu zvuk tankových motorů. Okamžitě byl vyhlášen bojový poplach. Vojáci zaujali kruhovou obranu. Záhy se ale ukázalo, že místo iráckých tankových jednotek projížděla kolem tábora neohlášená kolona amerických tanků. Po návratu z bojového poplachu se vojáci vrátili zpátky do stanů. Jeden z nich, četař Petr Šimonka, odložil samopal na postel, aniž by ho zajistil. Válečná psychóza se hrávala svoji roli, nervy byly napnuté k prasknutí. O okamžik později při neopatrné manipulaci se samopalem vyšla dávka, která Šimonku zasáhla do boku. Jednalo se o prvního mrtvého vojáka naší armády v poválečných bojových misích.

Problémy mise

V době nasazení našich vojáků v Perském zálivu uplynulo sotva dvanáct měsíců od událostí v listopadu roku 1989. Československá armáda, podobně jako celá společnost, byla ve varu změn, které měly přetavit lidový sbor

Prapor byl posílen obměnou technikou.

v moderní vyspělé ozbrojené síly. To se samozřejmě neobešlo bez následků. Část dosavadního vrcholného velení armády již odešla a zbytek funkcionářů v zodpovědných funkcích nepocítoval příliš velkou perspektivu. Ne všechno vybavení a především bojová technika odpovídaly náročnosti nasazení. Problémy byly především se spojovacími prostředky. Chemici projevíli dále nespokojenost s prošlou záruční lhůtou v případě některého dehtekčního chemického materiálu.

Nepojízdný transportér

Nejvíce diskusí nejspíš bylo ohledně vybavení jednotky bojovými transportéry BRDM 2 CH. V okamžiku, kdy se změnil mandát naší jednotky a chemické odřady pochodovaly společně s arabskými brigádami směrem do Kuvajtu, bylo zřejmé, že plachta terénních automobilů UAZ neposkytuje vojákům dostatečnou ochranu. Proto si také velitel jednotky plukovník Ján Valo vyžádal doplnění jednotky obrněnými transportéry. Arabská strana s tím nejen souhlasila, ale dokonce bylo ochotná si později nechat obrněnce ve výzbroji vlastní armády a uhradit je. Příprava dvanácti obrněných transportérů nejdříve v opravárenském

závodě Zlatovce a později ve Slaném nebyla ani zdaleka tak rychlá jako překotný vývoj situace na frontě. Z vyčleněných transportérů byl nakonec přepraven do Zálivu pouze jeden. Odeslání ostatních bylo zastaveno z důvodu ukončení válečných operací. I tento jediný transportér byl ale nepojízdný. Podle vyšetřovací komise tomu nejspíš bylo z důvodu, že se tlaková hadice posilovače řízení poškodila při přepravě.

Z dnešního pohledu by nám připadlo přinejmenším podivné, že jsme vyslali vojáky do válečné mise bez patřičné balistické ochrany, tedy ochranné vesty a kevlarové přilby. Je nutné si uvědomit, že se jednalo o pionýrská léta v působení polistopadové Československé armády v zahraničních misích. Podobný materiál prostě v té době nebyl k dispozici.

Rozhodl ministr Dobrovský

V první polovině února 1991 byla naše jednotka doplněna o dalších 37 vojáků. Převážně se jednalo o chrudimské a prostějovské výsadkáře určené k ochraně odřadů. V druhé polovině měsíce, konkrétně 24. února, se převážně vzdušná operace změnila v pozemní. A právě v okamžiku, kdy prvosledové svazky měly

Na přilbách našich vojáků se objevil zvláštní maskovací vzor.

překročit kuvajtské hranice, se stalo začlenění protichemických odřadů do saúdskoarabských brigád problematické.

Článek 5 vzájemné dohody hovořil o tom, že naše jednotka může působit mimo území Saúdské Arábie pouze na základě společného rozhodnutí. V okamžiku, kdy válka kulminovala a jednotky se dávaly do pohybu, nebylo ale úplně zřejmé, kdo za naši stranu může toto společné rozhodnutí učinit. Vše nakonec vyřešil tehdejší ministr obrany Luboš Dobrovský. Ten povolil chemickým odřadům překročit hranice Kuvajtu.

Cíl: Kuwait City

Dva československé odřady tak učinily 27. února 1991. Postupovaly společně s 20. saúdskoarabskou tankovou brigádou směrem na Rukvi, Chauní, Džaharu a Kuwait City. Pátraly po chemických zbraních. Iráčané se v té době

již houfně vzdávali. Nemalé nebezpečí však představovalo překonávání minových překážek. V Kuvajtu také hořela naftová pole, výška plamenů dosahovala až 150 metrů. Oblohu zakrývala neproniknutelná černá mračna. Teplota v důsledku toho klesla o dobrých patnáct stupňů. Naši vojáci se jako první dostali na československou ambasádu v Kuwait City. Opravili vyvalená vrata a zajistili její ostrahu. Dalším jejich úkolem bylo zneškodnění chemické munice v bývalých kasárnách kuvajtské armády. To už ale stohodinová pozemní válka končí. Počátkem března byl odřad v Kuwait City pověřen nepřetržitým střežením naší ambasády.

Přípravy na stahování

V souvislosti s ukončením války došlo počátkem března ke změnám v rozmístění některých částí československé jednotky. Štáb

a velení praporu zůstaly na základně u města krále Chálida, kde byly rovněž dislokovány části dalších jednotek a štáby vojsk spojenecké koalice. Další naši vojáci se přemístili od Hafar Al-Batinu severním směrem ke kuvajtské hranici. Základní tábor byl dislokován 40 km jihovýchodně od Kuwait City. První a druhý odřad zůstal u brigád saúdskoarabské armády, zhruba 30–40 km jihovýchodně od hranic Kuvajtu. Dochází k inventarizaci techniky a vojenského materiálu, který je postupně předáván za úplaty saúdskoarabské armádě. Koncem března jsou zahájeny přípravy na stahování jednotky do vlasti. V této době ale dochází k ještě jedné mimořádné události. Odpoledne 6. dubna byli v prostoru základního tábora na území Kuvajtu lehce zraněni dva příslušníci jednotky výbuchem neznámé trhavin.

Do konce května 1991 se po splnění úkolů vrátili do vlasti všichni příslušníci československé protichemické jednotky.

Značka československý chemik

Nedostatků, se kterými se v této operaci musela potýkat československá jednotka, se nám může zdát příliš mnoho. Taková ale byla doba. Tak byla připravena naše tehdejší armáda na plnění podobných úkolů. Srovnání se současnými misemi ukazuje, jak velký kus cesty jsme za těch třicet let urazili. O to větší kvality museli tehdy s omezeným vybavením a výzbrojí prokázat českoslovenští chemici. A právě v této době se začala rodit jejich mimořádná pověst a v důsledku toho něco jako světová značka československý chemik.

Štábní vozidla Praga V3S potvrdila svou spolehlivost i v poušti.

Vzpomínky vojáků, kteří se před třiceti lety zúčastnili misí Pouštní štít a Pouštní bouře

Velká neznámá, ale i legrace

Bojové deníky sepsané během nasazení našich vojáků v operacích Pouštní štít a Pouštní bouře obsahují pouze základní fakta. O moc podrobnější není ani zpravodajství z těchto misí. Detaily tohoto nasazení spojené s dojmy a poznatky z něho mohou přinést jen vzpomínky prýmých účastníků této mise.

„Byla to velká neznámá. Nevěděli jsme, do čeho jdeme. Přípravovali jsme se doma na nějaké bojové nasazení, ale nevěděli jsme, jestli úplně správně. Měli jsme z toho trochu obavy,“ vybavil si pozdější velitel speciálních sil Ondřej Páleník, který se této mise účastnil jako mladý poručík.

Vojáci z povolání tehdy tvořili jen zhruba polovinu jednotky, ta druhá se rekrutovala z dobrovolníků – vojáků základní služby. Ti byli složitou administrativou převedeni do stavu takzvané přechodné služby.

„Šlo o kluky, kterým bylo v té době od osmnácti a půl do třidvaceti let. Dva plukovníci a pár důstojníků, vojáků z povolání a praporčíků tvořilo menšinu,“ vybavoval si někdejší náčelník štábu československého samostatného protichemického praporu plukovník Vladimír Braun. „Zpočátku jsem trochu pochyboval

o tom, zda takové nasazení v tomto složení, bez předchozích zkušeností a navíc v extrémním pouštním prostředí zvládneme. Nakonec jsme splnili vše na jedničku s hvězdičkou. Uvědomil jsem si, že na naše lidi je v těchto otázkách a situacích absolutní spolehnout,“ dodal.

V Zálivu hned dvakrát

Jedním z mála vojáků, kteří měli možnost účastnit se jak první (1991), tak i druhé mise (v roce 2003) v Zálivu, byl chemik Milan Pečiva. Když se ho koncem roku 1990 zeptal velitel praporu chemické ochrany v moravském Bzenci, zda by měl odvahu okamžitě všeho nechat a odletět do Saúdské Arábie, měl za sebou již třináct let strávených v armádě a na náramenících hodnost kapitána. Na rozhodnutí měl pouhou půlhodinu. A tak vlastně ani nepřemýšlel a přikývl.

„Situace byla tehdy velice zvláštní, na vyslání kontingentu do této války jsme nebyli vůbec připraveni,“ vzpomíná po letech Milan Pečiva. „Na mnoha funkcích, bez kterých nemohl prapor chemické ochrany v Saúdské Arábii vůbec působit, jsme měli vojáky základní služby. Do Zálivu jsem tedy odlétal ve funkci řidiče dekontaminačního vozidla ARS 12M.“

V Saúdské Arábii se ocitli v polovině prosince a o měsíc později začala válka. Spadli do ní tehdy rovnýma nohama. Největší ohrožení v první fázi pro naše vojáky představovaly raketové útoky Iráčanů. Jednalo se prakticky výhradně o rakety Scud. Příslušníci českého praporu byli blízko fronty, ta byla vzdálená asi čtyřicet kilometrů. „Mohutná dělostřelecká příprava tak představovala každodenní zvukovou kulisu. Podle amerických bombardérů B-52, které přelétaly pravidelně ve dvojicích

tříkrát denně nad naší základnou, by se daly řídit hodinky," usmívá se Milan Pečiva. „Z nasazení praporu poměrně blízko frontové linie vyplývalo i naše horší sociální zázemí. Žili jsme tehdy v tvrdých polních podmínkách přímo v poušti. Velká prašnost nám způsobovala nemalé problémy. Také klima bylo nepříliš pří-
větivé. Strava se dovážela od Francouzů. Nejčastěji však tak jednou za čtyři dny. Většinou se jednalo o konzervy, které se snažili naši kuchaři nějakým způsobem upravit a připravit z nich teplou stravu.“

Špatné boty

Problematické bylo materiální a technické vybavení. V roce 1990 nebyla naše armáda vůbec připravena na to, aby mohli její vojáci bojovat v pouštních podmínkách. Všechno se šilo horkou jehlou. Největší problémy byly s technikou, která byla dopravena do Zálivu

později, a chemici si ji tudíž nemohli osobně přebrat. Nevyhovující byly i spojovací prostředky.

Vojáci dostali upravené stejnokroje vz. 85. Byly bavlněné, takže i přesto, že byly určeny do jiných klimatických podmínek, se daly v poušti docela dobře nosit. Mnohem větší problémy byly ale s botami vz. 62. Ty se do pouštních podmínek příliš nehodily. Ještě horší vlastnosti prý ale měly plátěné boty s gumovou podrážkou. „Se současnou výstrojí se to nedá vůbec srovnat, je vidět, že naše armáda v tomto směru ušla pořádný kus cesty," hodnotí Milan Pečiva.

Jednotlivé naše chemické odřady byly tehdy přiděleny přímo 20. a 4. brigádě Saúdské Arábie. Na tehdejší přehlídce nastoupených vojsk v poušti vykonanou králem Fahdem a následnou královskou hostinu major Pečiva hned tak nezapomene. Stany postavené v poušti byly

obloženy krásnými koberci a křišťálem. Uvnitř stály mísy plné rýže, skopového masa, ovoce. K dispozici byla i spousta pití. Pro Evropana skutečně exotický zážitek.

Pochoutka z Loštic

Podle někdejšího velitele strážní rotý Petra Poledníka byli jeho podřízení velice dobře připraveni. To se ostatně ukázalo i při společném výcviku s Brity, Francouzi a Američany. Zažili prý ale také humorné historky. Lidé v Československu jim tehdy drželi palce. Výjimkou nebyli ani noví majitelé v restituci vrácené syrárny v Lošticích, kde se vyrábějí oblíbené syrečky. A právě ti se rozhodli poslat našim vojákům bednu této pochoutky, která by jim připomenula domov. „Peripetie s touto zásilkou byly skutečně zábavné. Vyhlášené syrečky byly totiž ve vedru cítit na metry daleko. Protože to hrozně smrdělo, dali jsme bednu ke stožáru s vlajkou a kluci si tam pro syrečky chodili. A nejen naši. Když Američani zjistili, co je to za delikatesu, mohli se po tom utlouct," vzpomínal Petr Poledník. „Jednou za mnou pro změnu přijel plukovník saúdskoarabské armády. I v poušti prý tehdy chvíli zrovna přšelo a on seděl ve svém štábním voze. Jeho auto zastavilo asi na pět od mého. Vylezl ven, vytáhl deštník v barvě své pouštní uniformy a těch pět kroků přešel pod deštníkem ke mně. Koukal jsem jako blázen, že u nich jako výstrojní náležitost mají i v poušti deštník. U nás nebylo myslitelné, aby důstojník šel s deštníkem," dodává s úsměvem.

Pozemní ofenziva koncem února roku 1991 zastihla Milana Pečivu v okamžiku, kdy se jeho odřad vracel z fronty. Do Kuvajtu se dostal tedy až později. Město bylo velmi poznamenané válkou. Pobřeží poblíž Kuwait City bylo zaminované a proměněné v pevnost. Televizní věže – dominanta města – byly silně poničené.

Veškerá vegetace, na kterou jsou Kuvajťané tak pyšní, byla suchá, stromy polámané. Kapitán Pečiva si vzpomínal, že když naši vojáci přijížděli do Kuvajtu, potkali houf hladových dětí. Byl to tak silný zážitek, že zastavili a veškeré své jídlo rozdali. Naše ambasáda byla vyrabovaná, ne však příliš poničená. Sídlil v ní totiž jeden ze štábů irácké armády.

Úplně nejhorší ze všeho byly ale hořící vrty zapálené ustupujícími Iráčany. „Dým stoupající z nich byl tak hustý, že se vám v pravé poledne zdálo, jako kdyby byla půlnoc," dodává Milan Pečiva.

Když skončila válka, mohli příslušníci našeho praporu jako spojenci saúdskoarabské armády cestovat i do míst, do kterých by se jinak cizinec nepodíval. Prohlédli si nejen Rijád, ale i řadu dalších zajímavých míst.

Naše chemická jednotka se právě vracela z mise, v čele plukovník Ján Valo.

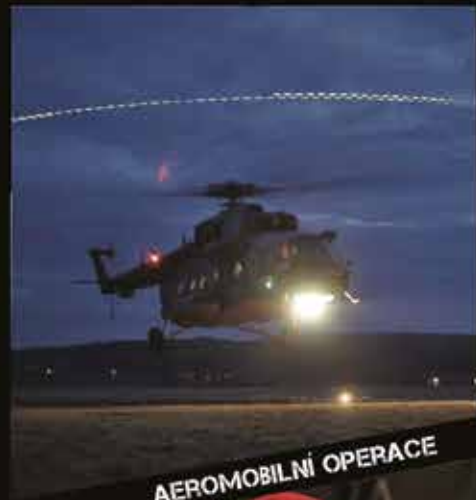

O ochranu chemiků se starali výsadkáři z Prostějova.

Text: Vladimír Marek,
foto: archiv A reportu

AEROMOBILNÍ OPERACE

SLUŽBA U JEDINÉHO VÝSADKOVÉHO PLUKU ACR

43. VÝSADKOVÝ PLUK

ATRAKTIVNÍ VÝCVIK A PRESTIŽNÍ KURZY

PRÁVO HRDĚ NOSIT ČERVENÝ BARET

ZAHRANIČNÍ OPERACE

VÝSADKOVÝ PLUK

POŽADUJEME:

ZDRAVOTNÍ KLASIFIKACI A+
ČISTÝ TRESTNÍ REJSTŘÍK
PSYCHICKOU A FYZICKOU ODOLNOST
VYSOKOU MOTIVACI
ODVAHU A ČEST

NABÍZÍME:

VÝSADKOVÉ A JINÉ PŘÍPLATKY
SLUŽBA V MOTIVOVANÉM KOLEKTIVU
PREVENTIVNÍ REHABILITACE
ZVYŠOVÁNÍ FYZICKÉ ZDATNOSTI
PROFESNÍ ROZVOJ A RŮST
MEZINÁRODNÍ CVIČENÍ A SOUTEŽE
SOUCINNOST S LETECTVEM
A DALŠÍ BENEFITY

VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ

24. - 26. LISTOPADU 2020

KONTAKTUJ NÁS NA INFO@43VYSADKOVYPLUK.CZ

WWW.43VYSADKOVYPLUK.CZ

DALŠÍ INFO NA FB, WIKI A YOUTUBE: „ 43. VÝSADKOVÝ PLUK “